

دفتر اول

همسر دوست داشتنی

دکتر مهدی خدامیان آرانی

سامانه پیام‌کوتاه نویسنده: ۳۰۰۰۴۵۶۹

پایگاه اینترنتی نویسنده: سایت نابناک

Nabnak.ir

انتشارات وثوق - قم

تلفکس: ۰۹۱۲ ۲۵۲ ۵۸۳۹ - ۰۲۵ - ۳۷۷۳۵۷۰۰ همراه:

فهرست

۵	مقدمه
فصل اول: بهترین مرد دنیا	
۵	مقدمه.....
۸	من دیگر «خسته نباشید» نمی‌گویم! .....
۱۱	آیا خواهی ثواب حج و عمره به تو بدهند؟ .....
۱۴	خدایا، خیر دنیا و آخرت را به من بده! .....
۱۶	همسر عزیزم، دوستت دارم! .....
۱۹	آیا تا به حال در مسجد پیامبر اعتکاف کرده‌ای؟ .....
۲۱	هدیه دادن را فراموش نکن! .....
۲۳	با لبخند می‌توانی بلا را از خود دور کنی؟ .....
۲۶	چگونه رسول خدا را شاد سازم؟ .....
۲۸	خدایا، مهر همسرم در دلم قرار ده! .....
۳۱	از کجا بفهمم ایمانم کامل‌تر شده است؟ .....
۳۳	نود هزار فرشته از کجا آمده‌اند؟ .....
۳۶	این لیست را بگیر و خرید کن! .....
۳۸	کاری نکنی که نمازت قبول نشود! .....
۴۱	با همسر خود مهریان باشید! .....
۴۵	نیاز همسرت به سخن گفتن را درک کن!

چگونه همسرتان به شما امتیاز می‌دهد؟	۴۸
وقتی که همسرت احساس ناامیدی می‌کند.	۵۲
چند پیشنهاد برای آفایان.	۵۷

فصل دوم: بهترین زن دنیا

آیا می‌خواهی خدا به تو نظر کند؟	۶۳
خانمی که کارگر خدا بود.	۶۶
چرا همهٔ خوبی‌ها برای مردان است؟	۶۸
آیا می‌خواهی ثواب رزمندگان را داشته باشی؟	۷۰
آرایش کردن برای شوهر.	۷۳
ثواب هزار شهید می‌خواهی؟	۷۸
بهترین شفیع برای یک خانم.	۸۰
خدا همهٔ گناهان تو را بخشید!	۸۴
لیوان آبی که عبادتی بزرگ است!	۸۶
بهترین راه آمرزش گناهان.	۸۹
اتاق تنهایی شوهرت را بشناس!	۹۱
سکوت شوهرت را درست معنی کن!	۹۴
وقتی شوهرت از تو فاصله می‌گیرد.	۹۷
چند پیشنهاد برای خانم‌ها.	۹۹
منابع ..	۱۱۳
بیوگرافی مؤلف ..	۱۱۷
فهرست کتب نویسنده ..	۱۱۸

مقدمه

آیا شما برای بهتر زندگی کردن، برنامه‌ای دارید؟ آیا می‌دانید چگونه می‌توانید
محیط خانه خود را از عشق و صمیمیت پر کنید؟

آیا تابه حال، به این نتیجه رسیده‌اید که همه ما نیازمند آموزش در زمینه زندگی
زنashویی هستیم؟
خواهیم!

آیا اتفاق تنها بی شوهر خود را می‌شناسید؟ هنگامی که شریک زندگیتان از شما
فاصله می‌گیرد به چه فکر می‌کنید؟
آیا خواهان کمال معنوی هستید؟ آیا می‌خواهید خدا به شما نظر مرحمت
بکند؟ آیا دوست دارید ثواب هزار شهید را داشته باشید؟
برادرم!

آیا می‌دانید همسر شما چگونه به شما امتیاز می‌دهد؟ آیا می‌دانید که شریک
زندگی شما نیاز به سخن گفتن دارد؟ وقی همسر شما در حالت یأس قرار
می‌گیرد چه می‌کنید؟ آیا خیر دنیا و آخرت را می‌خواهید؟

این کتاب را برای همه مردان و زنانی نوشته‌ام که می‌خواهند در زندگی
زنashویی خویش شاهد عشق و صمیمیت بیشتری باشند.
من تلاش کرده‌ام که با نگاهی نو به آموزه‌های دینی در شناخت بهتر زندگی
زنashویی به شما کمکی کرده باشم.
این کتاب در دو فصل تنظیم شده است، آقایان با خواندن فصل اول، می‌توانند

مرد بهتری برای همسرشان باشند و همچنین خانم‌ها با خواندن فصل دوم
می‌توانند زن بهتری برای شوهرشان باشند.

البته از همه براذران و خواهرا نمی‌خواهیم که هر دو فصل کتاب را بخوانند
زیرا فقط در این صورت است که به علت نوشتن این کتاب پی‌می‌برید.
این کتاب را به همسر خوب خود، اهدا می‌کنم زیرا که او برای موفقیت من
فداکاری بسیاری نموده است.

مهری خدمایان آرایی

قم، خرداد ماه ۱۳۸۶

فصل اول:
بهترین مرد دنیا

من دیگر «خسته نباشید» نمی‌گویم!

صبح شده است و باید هر چه زودتر به محل کار خود بروی.
با خانواده خود خدا حافظی می‌کنی و سوار تاکسی می‌شوی.
به راننده سلام می‌کنی و به او می‌گویی: خسته نباشید!
و وقتی که به اداره خود می‌رسی با همکارانت رو برو می‌شوی به آنان سلام
کرده و دست می‌دهی و باز می‌گویی: خسته نباشید!
ما عادت کرده‌ایم به هر کسی که به کاری مشغول است، «خسته نباشید»
می‌گوییم.

این کار پسندیده‌ای است که ما احساسات خوب خود را نسبت به دیگران به
زبان آوریم.

ولی من به راننده و همکار و دیگران، «خسته نباشید» نمی‌گویم!
حتماً تعجب می‌کنی!

من به جای «خسته نباشید» چنین می‌گوییم: «عبادت قبول!»
شاید بگویی که چرا داخل تاکسی و اداره را با مسجد و محراب اشتباه
گرفته‌ای؟

آری، حق داری که چنین بگویی!
از آن زمانی که ما عبادت را فقط نماز و روزه دانستیم، از آن زمانی که از دین
واقعی دور شدیم، از آن زمانی که عرفان و معنویت را فقط در گوشۀ خلوت و
انزوا جستجو کردیم، دیگر از کمال و سعادت راستین فاصله گرفتیم و از اسلام
واقعی دور شدیم.

اگر شما در حال کار کردن هستید من با صدای بلند به شما می‌گویم:
ای رزمنده راه خدا!
ای مجاهد!

تو داری در راه خدا جهاد می‌کنی!
آیا شنیده‌ای که امام صادق علیه السلام فرمود:

هر آن کس که برای مهیا کردن مخارج خانواده خود تلاش کند همانند رزمندگان می‌باشد و خدا همان ثوابی را به او می‌دهد که به رزمندگان می‌دهد.^۱
مگر نمی‌دانی که یک روز جهاد در راه خدا بالاتر از چهل سال عبادت است.^۲
هر روزی که برای خوشبختی همسر و فرزندت به سر کار می‌روی و عرق می‌ریزی، به اندازه چهل سال عبادت به خدا نزدیک شده‌ای.
برادرم!

اگر خداوند بر شما واجب کرده است که برای خرج زن و بچه خود تلاش کنی،
باید بدانی که خدا برای این کار تو شواب بزرگی قرار داده است.
آری، خداوند می‌داند که تو با عشق به سعادت خانواده‌ات تلاش می‌کنی، پس
همان ثوابی را که به رزمندگان حقیقی می‌دهد به تو هم عنایت می‌کند.

حالا که این را دانستی از تو خواهشی دارم:
هر وقت که به سوی خانه باز می‌گردی این نکته را به خود یاد آوری کن که تو با
خدا معامله کرده‌ای و خدا در مقابل یک روز کار کردن، ثواب چهل سال عبادت
به شما داده است!

پس حواس‌ت جمع باشد مبادا عبادت خود را خراب کنی!
حالا که می‌خواهی وارد خانه شوی مبادا خستگی خود را به رخ زن و بچه‌ات
بکشی!

همسرت منتظر توست!
باید با روی گشاده وارد خانه شوی، اکنون از عبادت‌گاه چهل ساله می‌آیی، از

مهمنانی خدا می آینی!

چهل سال، عبادت، روح شما را با صفا کرده است و اکنون به خدا نزدیک تر
شده‌ای!

آیا باور کرده‌ای که با کوله باری از چهل سال عبادت می‌خواهی وارد خانه
شوی؟

حالا می‌خواهم مقداری فکر کنی!

اگر خدای ناکرده سختی کار خود را به رخ همسرت بکشی غیر از اینکه او را
آزرده می‌کنی عبادت خود را هم از بین می‌بری!

اکنون نزدیک در خانه یک لحظه بایست، و لبخندی بر لب‌های خود بنشان!

یار مهریانت، همسر عزیزت چشم به راه توست، او محتاج لبخند توست، این
بهترین هدیه تو به اوست.

آیا خواهی ثواب حج و عمره به تو بدهند؟

وقتی به مکّه برای زیارت خانهٔ خدا می‌روی مهمنان خدا می‌شوی و چون با لباس احرام بر دور کعبه طواف می‌کنی قلب خویش را صفا می‌دهی و پاک‌پاک می‌شوی.

آیا می‌دانی که پیامبر ﷺ ارزش یک سفر عمره را بالاتر از دنیا و هر آنچه در دنیا است می‌داند و آن را مایهٔ پاک شدن از همهٔ گناهان معرفی می‌کند.^۳ حتماً می‌گویی: معلوم نیست چه موقعی خداوند توفیق آن دهد که به مکّه سفر کنم.

آیا دوست داری تا من کاری را یاد شما بدhem که ثواب حج و عمره داشته باشد؟

پیشنهاد من زیاد سخت نیست و داخل خانهٔ خودت می‌توانی آن را انجام بدھی!

لازم نیست جایی بروی، همین الان می‌توانی به ثواب حج و عمره برسی!
حتماً مایل شدی بدانی که آن چه کاری است.
برادرم!

یک لحظه کتاب را کنار بگذار و نگاهی به اطراف خود بینداز!
جارو برقی به تو چشمک می‌زند!
از تو می‌خواهم تا خانه را جارو کنی!
من از تو می‌خواهم حساب کنی وقتی خانه را جارو می‌کنی چند قدم بر

می داری!

حتماً می گویی: آقای نویسنده، ما جارو کردن را به خاطر این که دلت نشکند
قبول کردیم، دیگر دست بردار، چه کسی حوصله دارد حساب کند که برای جارو
کردن اتاق چند قدم بر می دارد؟
شما نمی دانی که من می خواهم بدانم خداوند به شما ثواب چند حج و عمره
می دهد؟

پیامبر ﷺ فرمود:

هر کس که به خانواده خود خدمت کند به عدد هر قدمی که بر می دارد، خداوند
به او ثواب حج و عمره می دهد.^۴
می بینم که با عشق طواف کعبه، خانه را جارو می کنی!
به راستی ما چه دین کاملی داریم و خودمان خبر نداریم!
اسفوس که ما را سرگرم کردند تا نفهمیم پیرو چه دینی و آیینی هستیم!
تو را به خدا، انصاف بده آیا با عمل کردن به همین یک حدیث، زندگی های ما
شیرین تر نمی شود؟

آیا مشتاق هستی خاطرهای از زندگی حضرت علی ؑ برایت نقل کنم.
مگر همه ما حضرت علی ؑ را الگوی خود قرار نداده ایم؟
ولی متأسفانه فقط به گوشه هایی از زندگی آن حضرت توجه کرده ایم و هرگز به
تمام زندگی آن حضرت دقّت نکرده ایم.
یک روز رسول خدا ﷺ تصمیم گرفت که به خانه حضرت زهرا ؑ برود و از
دختر خود دیداری داشته باشد.

وقتی پیامبر وارد خانه شد با چه منظره ای رو برو شد؟
او دید که حضرت علی ؑ کنار حضرت زهرا ؑ نشسته و با هم دارند با آسیاب
دستی، گندم آسیاب می کنند.^۵
آن زمان که نانوایی وجود نداشت و زنان مدینه با آسیاب دستی گندم را آسیاب

می کردند و نان می پختند و این کار مخصوص زنان خانه دار بود. حضرت علی علیه السلام را نگاه کن که چگونه در کارهای خانه، همسر خود را کمک می کند! من و تو هم اگر حضرت علی علیه السلام را الگو قرار داده ایم بایستی در کارهای خانه همسر خود را کمک کنیم تا مهر و صمیمیت در خانه ما موج بزند. آری، حضرت علی علیه السلام این چنین درس محبت و صفا را به شیعیانش می آموزد و درود خدا بر مردانی که آین همسرداری را از امام مهربان خویش فرا گرفتند.

خدايا، خير دنيا و آخرت را به من بده!

يادت هست که چگونه عشق زيارت امام رضا^ع تو را به مشهد کشاند.
و چون به مشهد رسيدی غسل زيارت نمودی و وضو ساخته و آرام آرام به
سوی حرم حرکت کردی.
وارد صحن و سرای با صفائ امام رضا^ع شدی و با نهایت ادب و تواضع پیش
رفتی تا رو بروی ضریح رسیدی و شروع به خواند زیارتname کردی:
السلام عليك يا ولی الله!

شاید به خاطر داری که در این زيارت نامه از خدا چه خواستی.
تو از آنانی نیستی که طوطی وار، دعایی رامی خوانند و نمی فهمند که چه گفتند!
کاش همه ما وقتی دعاهاي عربی را می خوانديم در معنای آن هم دقت
می کردیم که چه می گوییم و از خدا چه می خواهیم.
به هر حال در آن زیارتname این چنین گفتی:
بار خدايا، خير دنيا و آخرت به من کرم بفرما.^۶
این خواسته تو بود که در هنگام زيارت امام رضا^ع از خداوند طلب کردی.
سفر به پایان می رسد و تو به شهر و دیار خود باز می گرددی!
حالا که این کتاب را می خوانی از تو سؤال می کنم:
آیا آن دعای تو مستجاب شد؟ نشانه آن چیست؟
شاید بگویی که توفیق اعمال نیک بیشتری پیدا کرده ام.
ولی متأسفانه این جواب تو درست نیست.

اگر بگویی که توجه من به نماز و عبادتم بیشتر شده است.
من می‌گویم که این جواب هم صحیح نیست.
می‌گویی که بعد از آن که از مشهد آمدم رسیدگی من به فقرا بیشتر شده است.
ولی این هم جواب صحیح نیست.
آیا می‌خواهی بدانی که نشانه مستجاب شدن آن دعای مهم چیست؟
این سخن پیامبر ﷺ است که وقتی خداوند بخواهد به کسی خیر دنیا و آخرت
را بدهد به او توفیق خدمت به خانواده‌اش را می‌دهد.^۷
وقتی که از مشهد بازگشتی اگر در خانه به همسر خود بیشتر کمک کردی،
معلوم است که آن دعای تو در حرم امام رضا علیه السلام مستجاب شده است.

همسر عزیزم، دوستت دارم!

وقتی یک گلدان زیبا را خریداری می‌کنی و به خانه می‌آوری، آیا آن گلدان را به
حال خود رها می‌کنی؟
نه، بلکه هر روز از آن گلدان مواظبت می‌کنی و مرتب آن را آب می‌دهی.
زیرا اگر به گلدان خود آب ندهی بعد از مددّتی پژمرده می‌شود.
پس چرا بهترین گل زندگی خود را فراموش کرده‌ای؟
همسرت را می‌گوییم.
یادت هست با چه عشقی به خواستگاری او رفتی!
آری، بهترین لحظه‌ها برای تو لحظه‌ای بود که او قدم به خانهٔ تو گذاشت و شما
زندگی مشترک را با هم شروع کردید.
چرا چند روزی است از این گل زندگی خود غافل شده‌ای؟
اگر می‌بینی که زندگیت دیگر آن صفا را ندارد برای این است که خودت از گل
زندگیت غفلت کردي!
آیا می‌خواهی جبران گذشته را بکنی و دوباره زندگیت پر از عشق و محبت
شود؟
من یک دستور ساده برایت دارم.
اگر به من قول بدھی که این دستور را عمل کنی به زودی دوباره قلب تو از عطر
عشق و محبت، مدهوش خواهد شد.
البته از شما چه پنهان، که این دستور از من نیست!

اين دستور از پيامبر مهرiban ماست.

پس گوش فرا ده!

آن حضرت فرمود:

وقتي مرد به همسر خود بگويد «دوستت دارم»، اين سخن هيچگاه از قلب

^۸ همسرش بيرون نمي رود.

همين الآن كتاب را ببند و اين جمله پيامبر را به همسر خود بگو!

يادم نمي رود که در مجلسی، از آقایانی که آنجا بودند خواستم که اين دستور را
انجام دهنند.

يك نفر از عقب جمعيت به من رو كرد و گفت:

آقا، اين حرفها چيست که برای مردم می گوibi! تو باید برای ما حدیث
بخوانى!

وقتي به او گفتم که اين سخن رسول خداست، با شرمندگى سرش را پايين
انداخت.

بارها پيش آمده است که وقتی اين حدیث را برای مردم می خوانم می بینم که در
غمى بزرگ فرو مى روند.

غم اين که چرا زودتر اين دستور پيامبر ﷺ را نشنidehاند؟
آري، ساليان زيادي از زندگي آنها گذشته ولی اکنون با اين دستور آشنا
مي شوند.

اجازه مى دهی من از تو خواهشى بكنم!
من از شما مى خواهم هر وقت تازه دامادی را ديدی، اين حدیث را به او هديه
كنى!

اي کаш ما اسلام را فقط در نماز و روزه خلاصه نمى كردیم!
آيا مى شود آن روزی بيايد که همه ما جمله «همسرم! دوستت دارم» را هم به
عنوان يك برنامه ديني خود بدانيم.

آیامی دانید که هر زنی نیاز دارد که حداقل روزی سه بار این جمله را بشنود؟

پس هیچ‌گاه این جمله سحرآمیز و جادویی را از همسرت دریغ مکن!

دوست دارم!

دوست دارم!

دوست دارم!

و این را باور کن که هیچ‌گاه همسرت از شنیدن این جمله خسته نمی‌شود.

هر بار که به همسرت از صمیم دل می‌گویی: «دوست دارم»، قلب او را از عشق

لبریز می‌کنی و روحیه او را شاداب می‌سازی.

آیا تا به حال در مسجد پیامبر اعتکاف کرده‌ای؟

چند سالی است که مراسم اعتکاف در جامعه ما رواج پیدا کرده است و در روزهای سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم ماه ربیع، گروه‌گروه مردم به مساجد رفته و معتکف می‌شوند.

برای اعتکاف باید سه روزه بگیری، و در مسجد بمانی و مشغول عبادت باشی.

اگر بتوانی در مسجد پیامبر ﷺ در مدینه باشی خیلی خوب است و ثواب بسیار زیادی دارد.

فکر کن! اگر بخواهی در مسجد پیامبر ﷺ معتکف شوی باید صبر کنی تا خدا توفیق سفر به مدینه را به تو بدهد.

آیا می‌خواهی کاری را یاد شما بدهم که ثواب اعتکاف در مسجد پیامبر ﷺ را داشته باشد؟

این کار زحمت زیادی ندارد و همیشه می‌توانی آن را نجام دهی!
پیامبر اسلام ﷺ فرمود:

نشستن مرد نزد همسر خویش، نزد خدا بهتر از اعتکاف در مسجد من است.^۹

به راستی که دین و آیین ما چه دین کاملی است؟

در کدام مکتب می‌توانی ارزش نشستن پیش همسر را این قدر بالا بیابی!

در کجا می‌توانی چنین عزّتی را که اسلام به شما داده است، بیابید!

در کجای دنیا به زن این همه احترام و ارزش داده شده است که نشستن کنار او،

برای شوهرش ثواب اعتکاف داشته باشد!

و افسوس و صد افسوس که ما چقدر از دین واقعی فاصله گرفته‌ایم.
همین سال گذشته، مرد جوانی را دیدم که همسر بیمار خود را در خانه رها
کرده بود و به عشق اعتکاف، به مسجد آمده بود.
من به او گفتم که وظیفه تو در حال حاضر، رسیدگی به همسر بیمار است، اما
او که به تازگی به «عرفان» رو کرده بود، می‌گفت که من باید به خدا برسم و از غیر
او جدا شوم!

آخر تا به کی جوانان ما باید به خاطر عدم فهم دین به بیراهه بروند؟
اگر همه مردان جامعه ما به همین یک دستور پیامبر ﷺ عمل می‌کردند و هر
روز، ساعتی در کنار همسر خود می‌نشستند و سخن دل او را می‌شنیدند و به
احساسات و عواطف او گوش می‌کردند، آیا ما دیگر در خانواده‌ها این همه
مشکل می‌داشیم؟

آیا دیگر این همه زنان افسرده در جامعه ما یافت می‌شد؟
آری، مردی که یاد گرفته است هر روز مقداری از وقت خود را صرف
همسرش کند و سخن او را بشنود نه تنها به ثواب بزرگی دست یافته بلکه قلب
همسر خویش را برای همیشه تسخیر کرده است.

آیا می‌دانید چگونه می‌توانید درب طلاق را بر روی زندگی خود بیندید؟
با همین سخن گفتن با یکدیگر!

اگر همه مردان و زنان جامعه ما، روزی بیست دقیقه با هم سخن می‌گفتند و به
سخنان یکدیگر به دقت گوش می‌کردند اختلافات آنها حل می‌شد.

هدیه دادن را فراموش نکن!

آیا می‌دانی که همسر شما انتظار دارد تمام عشقی را که به او دارید به وسیله‌ای
برای او ثابت کنید؟

آری، شما باید عشق و محبتی را که در قلب خود نسبت به همسر خود دارید
هر روز به زبان آورید.

خرید هدیه‌های کوچک و تقدیم کردن آن، می‌تواند همسر شما را بسیار
خوشحال کند.

وقتی به همسر خود هدیه می‌دهی او احساس با ارزش بودن می‌کند و همین
کار باعث می‌شود که میان شما محبت و صمیمیّت بیشتری به وجود آید.

رسول خدا ﷺ فرمود:

به یکدیگر هدیه بدھید که موجب محبت می‌شود و کینه را از دل می‌برد.^{۱۰}
تو با هدیه دادن به همسرت می‌توانی محبت او را به سوی خود جذب کنی و در
آن موقع زندگی مشترک شما شیرین تر می‌شود.
همین امروز هدیه‌ای برای او خریداری کن و همراه با این یادداشت تقدیم
همسرت کن:

«تقدیم به همسر مهربانم، تو بهترین انتخاب زندگیم هستی!».
تو نمی‌دانی که این نوشتة تو برای همسرت چقدر بالارزش است و خدا می‌داند
که آنرا چند بار می‌خواند.
سعی کن که حتماً هدیه را با کادویی زیبا، بسته بندی کنی چرا که خانم‌ها

هدیه‌ای را که کادو شده باشد خیلی بیشتر دوست دارند.
آیا می‌خواهید نزد همسرتان به عنوان یک مرد استثنایی و فوق العاده جلوه
کنید؟

یک هدیهٔ خوب مثل لباس زیبا را برای او بخرید و آن را در بسته‌ای کوچک
بپیچید و در جایی از آشپزخانه و یا کمد لباس همسر خود مخفی کنید.
البته یک یادداشت زیبا هم بر روی آن بگذارید.

وقتی که همسرتان این هدیه را پیدا می‌کند شما برایش شوهری فوق العاده
جلوه می‌کنید.

دوستِ خوب من!

یادت باشد اگر سفر رفتی حتماً برای همسرت هدیهٔ خردواری کنی.

این دستور پیامبر ﷺ است:

وقتی یکی از شما به مسافرت رفت موقع بازگشت برای خانوادهٔ خود، هدیه‌ای
تهیه کند، حتی اگر آن هدیه، قطعهٔ سنگی باشد. ۱۱

آری، وقتی از سفر بر می‌گردی در حالی که هدیه‌ای برای همسرت در دست
داری، این پیام را به همسر خود می‌رسانی که من در روزهای دوری از تو، همیشه
به فکر تو بودم، من هرگز تو را فراموش نکردم.
و این پیام است که برای همسر تو بسیار با ارزش است و به او آرامش می‌دهد.
همیشه تلاش کن تا همسرت در زندگی احساس کند که به یاد او هستی و او را
دوست داری و هدیه دادن بهترین راه برای این کار می‌باشد.

با لبخند می‌توانی بلا را از خود دور کنی؟

همه ما عادت کرده‌ایم که برای رفع بلا، صدقه بدهیم.
حتماً این حدیث را شنیده‌ای که صدقه، مرگ ناگهانی را دور می‌سازد.
نزدیک عید که می‌شود تلویزیون تبلیغات زیادی انجام می‌دهد و ما را تشویق
می‌کند تا در جشن نیکوکاری شرکت کنیم و با دادن صدقه، به کمک خانواده‌های
بی‌بضاعت بستاییم.

این کار بسیار خوبی است و باعث خوشحالی دل‌های زیادی می‌شود.
اگر کسی به خاطر گناه و معصیت، مورد غضب خدا واقع شده باشد، می‌تواند با
صدقه دادن غضب خدا را خاموش کند.^{۱۲}

آری، صدقه، هفتاد در بلا و گرفتاری را بر روی انسان می‌بندد و مرگ ناگهانی را
از انسان دور می‌کند.^{۱۳}

آیا شنیده‌ای که صدقه، روزی را زیاد می‌کند؟
رسول خدا ﷺ فرمود:

زیاد صدقه بدهید که روزی شما با صدقه دادن، زیاد می‌شود.^{۱۴}

آری، صدقه باعث می‌شود تا برکت زندگی شما زیاد شود.^{۱۵}
برادر محترم!

من می‌خواهم در اینجا صدقه جالبی به شما یاد بدهم!
آیا می‌دانید که لبخند شما به روی همسرتان، نزد خداوند به عنوان یک صدقه،

حساب می‌شود؟

تعجب نکن!

آری، لبخند، یک نوع صدقه می‌باشد!

این سخن از رسول خدا^{صلوات‌الله‌علی‌ہ و‌آمیت‌اللّٰہ علی‌ہ} است که لبخند، صدقه است.^{۱۶}

اکنون تصمیم بگیر که به روی همه دوستان خود لبخند بزنی!

آیا فکر کرده‌ای اگر جامعه‌ما به همین دستور ساده، عمل می‌کردند ما چه جامعه شادابی داشتیم.

افسوس که ما بیشتر، جنبه‌های غم را بزرگ نمایی کردیم!

ما عادت داریم صحیح که از خواب بر می‌خیزیم و آماده می‌شویم تا از خانه بیرون برویم، مقداری پول داخل صندوقِ صدقه ببریزیم، اما فراموش می‌کنیم که به روی همسر خود لبخند بزنیم!

چرا ما صدقه را فقط در پول به صندوق انداختن، خلاصه کردیم.

ای کاش صدا و سیمای ما، مقداری هم در مورد صدقه لبخند، سخن می‌گفت.

چرا ما همه خوبی‌ها را برای غریبی‌ها به کار می‌بریم!

ما برای آن کودک بیچاره که صدها کیلومتر از ما فاصله دارد هدیه می‌دهیم، ولی عزیزترین فرد زندگی خود را از یک لبخند هم محروم می‌کنیم!

آیا می‌دانی وقتی که وارد خانه می‌شوی هیچ چیز برای همسر شما، دلنشیں تراز این نیست که با چهره‌ای روبرو شود که گل لبخند به لب دارد؟

چرا همسر خود را از این نعمت محروم می‌کنی؟

از امروز تصمیم بگیر هر وقت وارد خانه می‌شوی لبخند بزنی و بدان که این کار تو نزد خدا به عنوان صدقه حساب می‌شود و عمر تو را زیاد می‌کند و باعث می‌شود که برکت زندگیت زیاد شود.

آری، صدقه به عنوان بهترین داروی دردها معرفی شده است، دارویی که بیمارها را شفا می‌دهد.^{۱۷}

حال اگر تو دچار افسردگی شده‌ای به جای اینکه این همه، قرص و دارو
صرف کنی و اثری هم نبینی و بدن خودت را با این مواد شیمیایی مسموم کنی،
بیا و این دستور را عمل کن.

هر گاه که با همسر خویش رو برو شدی، گل لبخند را به او هدیه کن!
آن وقت ببین که زندگی تو چقدر با صفا می‌شود و همه آشنايان، حسرتِ
صفای زندگی تو را خواهند خورد.
برادرم!

چه شده است که شما وقتی با دوستان خود رو برو می‌شوی به روی آنها لبخند
می‌زنی، اما چون به خانه می‌آیی فقط خستگی را به خانه می‌آوری؟
بیا با خود عهدی بیند!

از امروز به بعد هر وقت خواستی وارد خانه شوی، یک لحظه نزدیکِ درِ خانه
بایست!

با خود بگو: من به مهمترین بخش زندگی خود وارد می‌شوم!
و گل لبخند را به صورت خودبنشان و وارد خانه شو!
آیا همان‌قدر که به کار و کاسبی اهمیت می‌دهی به روحیه همسر و خانواده
خود اهمیت می‌دهی؟

بنشین فکر کن، خودت را جای همسرت بگذار!
آیا تو دوست داری که وقتی وارد خانه می‌شوی همسرت با اخم با تو برخورد
کند؟

پس آنچه را که برای خود نمی‌پسندی برای همسرت نیز نپسند!

چگونه رسول خدا را شاد سازم؟

من یک روز از خدا سؤال کردم:

ای خدای بزرگ!

چه کاری را بیش از همه کارها دوست داری؟

آخر من می خواستم آن کار مهم را هر طور شده، انجام دهم.

و در انتظار جواب ماندم.

و بعد از مدتی چشم انتظاری، جواب سؤال من آمد.

شاید بگویی: خوب معلوم است جواب این سؤال، نماز بود، چرا که نماز ستون

دین است و خدا نماز را بیش از همه چیز دوست دارد، ولی جواب من این نبود.

آیا شما می دانید من چگونه به جواب خود رسیدم.

به سخنی از پیامبر ﷺ برخورد کردم که فرمود:

۱۸ بهترین اعمال نزد خدا، خوشحال نمودن یک مسلمان است.

و به راستی چه مسلمانی بیش از همسر ما شایسته خوشحال نمودن است؟

وقتی که تو تصمیم می گیری تا همسر خود را خوشحال سازی، بدان تو کاری
انجام می دهی که خدا خیلی آن را دوست دارد.

امام باقر علیه السلام فرمود:

۱۹ هیچ عبادتی همانند این نیست که قلب مؤمنی را شاد نمایی.

آیا فراموش کرده‌ای که همسر تو از اهل ایمان است، پس بدان اگر او را
خوشحال کنی رسول خدا ﷺ را خوشحال کرده‌ای!

مگر این سخن رسول خدا^{علیه السلام} را نشنیده‌ای که فرمود:

هر کس یک مؤمن را خوشحال کند مرا خوشحال نموده است.^{۲۰}

برادرم!

اکنون بربخیز و با این اعتقاد که خوشحال نمودن همسر مؤمنت، باعث خوشحالی رسول خدا^{علیه السلام} می‌شود کاری انجام بده تا او شاد شود.
کاری هر چند کوچک، اماً این کار را با عشقی بزرگ انجام بده!
دوست من!

اگر همه زوج‌های جامعه ما این گونه فکر می‌کردند زندگی‌ها، چقدر زیباتر می‌شد!

خیلی دلم می‌خواهد به این سخن امام صادق^{علیه السلام} گوش فرا دهی که فرمود:
وقتی که یکی از شما، مؤمنی را خوشحال می‌کند فکر نکند که فقط او را خوشحال کرده است، به خدا قسم ما را هم خوشحال نموده است.^{۲۱}

ای کسی که عشق امام زمان^{علیه السلام} به دل داری؟

آیا می‌خواهی امام زمان^{علیه السلام} را خوشحال کنی!

بهترین راه خوشحالی امام زمان^{علیه السلام}، این است که همسر مؤمن خود را خوشحال کنی! آیا می‌دانی وقتی که تو همسر مؤمن خویش را ناراحت می‌کنی و او را غصه می‌دهی، رسول خدا^{علیه السلام} را ناراحت می‌کنی!

امام صادق^{علیه السلام} فرمود:

که هر کس مؤمنی را اندوهناک کند، در واقع رسول خدا^{علیه السلام} را اندوهناک

ساخته است.^{۲۲}

خدایا، مهر همسرم در دلم قرار ده!

یادت می آید وقتی مراسم عروسی گرفته بودی، با چه شور و شادی، همسر خویش را به منزل خود آوردی!

همه فامیل جمع شده بودند و چه جشن باشکوهی برگزار کرده بودی!
آن لحظه از بهترین لحظات زندگی شما بود و پیوند مقدس شما مانند پیوند دو ستاره بود.

نمی دانم آن لحظه دعا هم کردی؟ آیا آداب عروس به خانه آوردن را انجام دادی؟

شاید آن موقع خبر نداشتی که عروس آوردن هم آداب دارد؟
اکنون من می خواهم این آداب را برایت بگویم:
از عروس خانم می خواهی که با وضو وارد خانه شما شود و خودت هم قبل از
اینکه عروس پا به خانه بگذارد وضو می سازی!
و دو رکعت نماز می خوانی!

و شکر خدا را به جا می آوری و بر محمد و آل محمد ﷺ صلوات می فرستی!
آنگاه عروس وارد خانه تو می شود.
اکنون تو دست به دعا بر می داری و از همه مهمانان می خواهی تا به دعای تو

«آمین» بگویند.

حال تو باید چه دعایی بکنی؟

این دعا خیلی مهم است.

گوش کن!

خدایا، محبت همسرم را به قلب من ارزانی کن!

رضایت و خوشحالی او را به من کرم نما!

پیوند ما را پیوندی شایسته قرار بده.^{۲۳}

این دعایی است که در آن لحظه باید بکنی!

شاید بگویی که آخر چرا در آن موقع دعا کنم؟

مگر نمی‌دانی که در آن موقع درهای آسمان باز می‌شود!

امام صادق علیه السلام فرمود:

درهای آسمان در چهار موقع باز می‌شود:

هنگامی که باران رحمت می‌بارد، هنگامی که فرزند به صورت پدر و مادر،

نگاه می‌کند، هنگامی که در کعبه باز می‌شود، هنگامی که ازدواجی صورت

می‌گیرد.^{۲۴}

به هر حال، این دعایی است که تازه داماد باید از خداوند درخواست کند.

من خیلی فکر کردم که چرا اسلام برای لحظه ورود عروس به خانه شوهر این

برنامه دعا را قرار داده است؟

به راستی چند بار در دعاهایت این خواسته را از خداوند طلب کرده‌ای؟

در کدام آیین، می‌توانی دعایی به این زیبایی بیابی!

«خدایا عشق به همسرم را به من روزی کن!».

اگر همه مردان جامعه ما از صمیم دل، این دعا را می‌کردند، زندگی‌ها چقدر زیبا

و شیرین می‌شد.

من از صدها نفر سؤال کرده‌ام که آیا تا به حال از خدا خواسته‌اید که شما را

عاشق همسرتان قرار دهد؟

آنان از حرف من تعجب کرده‌اند!

آیا فکر کرده‌ای چرا این دعا را همان لحظه‌ای که عروس وارد خانه است می‌شود

باید بخوانی؟

در روزهای اوّل زندگی که مشکلی وجود ندارد و همه همسر خود را دوست
دارند!

پس چرا این لحظه باید دعایی این گونه کرد که خدایا، عشق به همسرم را در
قلب من قرار ده.

این یک رمز است، یک سمبول است!

لحظه ورود عروس به خانه تو، لحظه آغاز زندگی مشترک است!

لحظه مهم و حساسی است، اینجا باید از خدا کمک بگیری!

از او بخواهی که او محبت به همسرت را در قلبت بریزد و تا پایان عمر، او را
دوست داشته باشی!

راستی چرا امام باقر علیہ السلام فرماید که از همراهان عروس بخواه تا به دعای داماد
«آمین» بگویند؟

شاید ندانی که پدر و مادر عروس، چقدر زحمت کشیده‌اند، چه بی‌خوابی‌ها
کشیده‌اند تا دختری را تربیت کرده و اکنون در اختیار شما قرار می‌دهند.

امام باقر علیہ السلام می‌خواهد تا پدر و مادر عروس، دعای داماد خود را بشنوند که
چگونه از خدا می‌خواهد که همسر خود را دوست بدارد!
نمی‌دانم در این دنیا چیزی به اندازه شنیدن این دعا، پدر و مادر یک دختر را
خوشحال می‌کند؟

قسمت بعدی دعا را هم دقّت کن!

«خدایا! کاری کن که همسرم همواره از من راضی باشد».«
و شاید الان غصه بخوری که من این آداب را نمی‌دانستم و موقع عروس
آوردن، این دعا را نکردم.

ولی به قول معروف، ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است!
همین الان برخیز، وضو بساز و دو رکعت نماز بخوان و از صمیم دل این دعا را
بخوان، که خداوند فرموده است: «بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را».

از کجا بفهمم ایمانم کامل‌تر شده است؟

برای همهٔ ما لحظاتی پیش می‌آید که احساس می‌کنیم به خدا نزدیک تر شده‌ایم
و به معنویت گرایش بیشتری پیدا کرده‌ایم.
مثلاً در ماه رمضان و شب‌های قدر، دلهاي ما روشن می‌شود و نور ایمان را در
وجود خود احساس می‌کنیم.

به راستی اولین و مهمترین نشانهٔ زیاد شدن ایمان چیست؟
ما از کجا بفهمیم که ایمان ما کامل‌تر شده است؟
آیا موافقی همین سؤال را از امام صادق علیه السلام بنماییم؟
این پاسخ آن حضرت است:

۲۵ هر چه ایمان شما بیشتر شود محبت شما به همسرت بیشتر می‌شود.
یعنی حواست باشد، اگر تو به سوی خدا میل پیدا کردی و نمازو عبادت بیشتر
شد، باید ببینی آیا همسر خود را بیشتر از قبل دوست داری یا نه؟
اگر جواب مثبت بود پس خوشابهٔ حالت! زیرا که در معنویت رشد کرده‌ای!
اگر نمازو خواندن تو بیشتر از قبل شد، اما اخلاق تو نسبت به همسرت بهتر نشد،
بلکه نسبت به او بی تفاوت شدی باید بدانی که آن عرفانی که دنبالش رفته‌ای
سرابی بیش نیست!

من چقدر افرادی را دیده‌ام که چون در وادی عرفان قدم برداشته‌اند به همسر
خود کم‌مهری‌ها نموده‌اند!
آخر الگوی ما چه کسی می‌باشد!

اگر ما واقعاً شیعه امام صادق علیه السلام هستیم پس چرا رفتار ما با سخن آن حضرت،
مطابقت ندارد؟

آری، زمانی می توانی دم از عشق به خدا بزنی و یقین کنی که در مسیر صحیح
عرفان پیش رفته ای که محبت و عشقت به همسرت، بیشتر شود.
بنازم این مکتب شیعه را چگونه بین عشق به خدا و عشق به همسر رابطه برقرار
می کند!

و افسوس که ما چقدر از این حقایق غافل مانده ایم!
و شاید تعجب کنی که امام صادق علیه السلام در سخن دیگر می فرماید:
هر کس که محبت و عشقش به ما اهل بیت علیه السلام زیادتر شود، محبتش به زنان
بیشتر می شود.^{۲۶}

مقداری فکر کن، به راستی چه ارتباطی بین عشق به اهل بیت علیه السلام و عشق به
همسر وجود دارد؟

آری، اگر به سفر کربلا می روی یا نجف را زیارت می کنی و به برکت این سفر،
روح و جانت با محبت اهل بیت علیه السلام صفا می گیرد باید عشق و محبت به همسرت
بیشتر شود.

نود هزار فرشته از کجا آمده‌اند؟

چه خبر شده است؟

چرا عرش خدا به لرزه در آمده است؟

چرا این همه فرشته از آسمان به زمین می‌آیند.

فکر می‌کنم تعداً آنها نود هزار فرشته باشد.

آن طرف رانگاه کن! فرشتگان به آن سمت می‌روند.

بیا ما هم آنجا برویم ببینیم چه خبر است؟

پیامبر ﷺ می‌خواهد بر جنازه‌ای نماز بخواند و این فرشتگان برای خواندنِ

نماز میّت آمده‌اند.^{۲۷}

«سعد بن معاد» از دنیا رفته است.

حالاً معلوم شد که این همه فرشته به احترام او آمده‌اند.

چرا رسول خدا ﷺ پابرهنه شده است؟

او می‌خواهد با پای برهنه در این مراسم حضور پیدا کند.

معلوم می‌شود سعد، آدم خیلی خوبی بوده که پیامبر ﷺ بدون عبا و با پای

برهنه در تشییع جنازه او شرکت می‌کند.

این سعد چه مقامی داشته که عرش خدا در مرگ او به لرزه در آمده است؟^{۲۸}

خوشابه حالت ای سعد!

من تا به حال نشنیده‌ام که رسول خدا ﷺ این طوری احترام جنازه‌ای را بگیرد.

پیامبر گاه سمت راست جنازه را می‌گیرد و گاه به سمت چپ جنازه می‌رود.

بیا علّت این کار را از پیامبر ﷺ سؤال کنیم.

آن حضرت چنین جواب می دهد:

دست من در دست جبرئیل است، هر کجا که جبرئیل می رود، من نیز همراه او

می روم!

پیکر سعد را نزدیک قبر می برند.

پیامبر ﷺ وارد قبر می شود و جنازه سعد را داخل قبر می گذارد و سنگ لحد را
می چیند و قبر سعد را می پوشاند.

به راستی چه کسی تابه حال، سعادت داشته است که پیامبر پیکر او را داخل قبر
بگذارد؟

آن خانم را نگاه کن که آرام آرام کنار قبر پرسش می آید.
او مادر سعد است.

همه کنار می روند و او می آید و کنار قبر پرسش سعد می نشینند.

او با چشم خود دیده است که پیامبر در تشییع جنازه پرسش سنگ تمام گذاشته
است و برای همین بی اختیار می گوید:

پسرم، بهشت گوارایت باد!

پیامبر به مادر سعد می گوید:

۲۹ مادر سعد! صبر کن!

و آنگاه نگاهی به آسمان می کند.

چه خبر شده است؟

پیامبر دارد زمزمهای می کند.

گوش کن!

خدایا! آیا مثل سعد باید فشار قبر ببیند؟

بعد رو به مادر سعد می کند و می گوید:

الآن، سعد فشار قبر دارد.

به راستي، چه شده است؟

سعد و فشار قبر؟ چرا باید سعد با آن مقام اين گونه فشار قبر ببیند؟

آيا موافقى اين سؤال را از پیامبر ﷺ پرسیم؟

جواب پیامبر اين است:

سعد با خانوادهاش بد اخلاق بود و اين فشار قبر به خاطر آن بود.^{۳۰}

آري، درست است که سعد، مقام بزرگی نزد پیامبر داشت، اما همه کارهای خدا روی حساب و کتاب است!

سعد همه خوبی‌ها را داشت ولی با همسر خود بد اخلاق بود و برای همین باید

فشار قبر ببیند.^{۳۱}

ما باید خیلی مواطن باشیم که مبادا با بد اخلاقی در خانه به سرنوشتی دچار شویم که سعد گرفتار شد.

این لیست را بگیر و خرید کن!

حتماً برایت پیش آمده است که همسرت به تو گفته است که گوشت در منزل تمام شده، برو مقداری گوشت خریداری کن!
و تو که خیلی خسته‌ای، نمی‌دانی چه کنی، می‌خواهی مقداری استراحت کنی، ولی همسر شما می‌خواهد برای شام، غذا تهیه کند، سرانجام تصمیم می‌گیری برای خرید بیرون بروی.

آیا فکر می‌کنی که این کار تو نزد خدا ثواب و پاداش هم دارد؟
آری، تو می‌روی برای خانه خرید کنی و باید بدانی که چه ثوابی برای تو نوشته می‌شود؟

آیا موافقی ببینیم که امام سجاد علیه السلام برای این خرید چه امتیازی می‌دهد؟
آن حضرت فرمود:

وقتی به بازار می‌روم و برای خانواده خود، گوشت خریداری می‌کنم، این کار را از آزاد کردن یک بندۀ، بهتر می‌دانم.^{۳۲}

حتماً شنیده‌ای که پیامبر ﷺ چند روز قبل از ماه رمضان برای مردم سخنرانی کرد و برای مردم در مورد عظمت ماه رمضان سخن گفت.
آری، ماه رمضان بسیار عزیز است و اگر تو بتوانی در این ماه مؤمنی را افطاری بدھی خدا به تو ثواب آزاد کردن یک بندۀ می‌دهد.^{۳۳}

فکر می‌کنم منظور مرا فهمیدی! اگر بروی و برای خانواده خودت خرید کنی این کار تو همانقدر ثواب دارد که افطاری دادن در ماه رمضان!

بنام این مکتب را که چقدر زیبا تلاش می‌کند کانون خانواده را مستحکم سازد.

آری، من می‌دانم که در صفت نانوایی ایستادن برای تو خیلی سخت است!
از امروز به بعد، هر وقت که در صفت نان ایستادی به یاد این سخن
امام سجاد علیه السلام باش و بدان که در حال عبادت هستی!

من می‌دانم دیگر هر وقت همسرت به تو سفارش خرید چیزی را برای خانه
بکند، تو با میل و رغبت این کار را انجام می‌دهی چرا که تو با این کار به کمال
معنوی بزرگی دست می‌یابی!

شاید در میان خوانندگان این کتاب، افرادی هستند که می‌گویند من کار به ثواب
ندارم. بحث من هم در مورد ثواب آزاد کردن یک بنده نیست، بلکه سخن من این
است که تو اگر می‌خواهی به کمال معنوی بررسی، یکی از راههای آن این است که
برای خانواده خود خرید کنی!

آیا می‌دانی وقتی که از خرید بر می‌گردی چه ارزشی پیش خدا داری؟
وقتی با دستهای خود گوشت و میوه و... را به خانه می‌بری، خداوند ثواب آن
کسی را به تو می‌دهد که در راه خدا صدقه داده است.

آری، خرید کردن برای خانه در مکتب اسلام مساوی با صدقه دادن است!
اگر صدقه رفع بلا می‌کند، و مایهٔ خوشحالی خداوند می‌شود و مرگ ناگهانی را
از انسان دور می‌کند، خرید برای خانواده نیز همین اثرها را دارد.

من این سخن را از خود نمی‌گویم، پیامبر ﷺ فرمود:
آنگاه که مردی وارد بازار شود و برای خانواده خود چیزی بخرد و آنرا به خانه
ببرد، ثواب او برابر با کسی است که صدقه به نیازمندان می‌دهد.^{۲۴}

آری، در تعالیم اسلام تلاش شده است تا روابط بین زن و شوهر همواره با
عشق و صمیمیّت همراه باشد و کانون خانواده در میان جامعه مسلمانان از
استحکام زیادی برخوردار باشد.

کاری نکنی که نمازت قبول نشود!

نگاه کن! صحرای قیامت است و چه غوغایی برپاست!
همه مردم سر از خاک برداشته و آماده‌اند تا به حساب کردار و رفتار آنها
رسیدگی شود.

در این میان چشم من به مجید می‌افتد.

مجید یکی از دوستان خوب من در دنیا بود و من خیلی به او علاقه داشتم.
او خیلی خوشحال به نظر می‌رسد.

آیا موافقی پیش او برویم.

-سلام، مجید آقا!

-سلام، دوست من!

-می‌بینم که خیلی شاد و خوشحال هستی!

-بله چون من در دنیا کارهای خوب زیادی انجام داده‌ام و آمادگی کامل برای
چنین روزی را دارم.

-آیا می‌شود کارهای خوب خود را برایم بگویی؟

-بله، من دو سفر حج واجب رفته‌ام، سه عمره انجام داده‌ام، پنج بار کربلا
رفته‌ام، یک مدرسه و یک مسجد ساخته‌ام، صد یتیم را سرپرستی کرده‌ام، دهها
فقیر را تحت حمایت خود در آورده‌ام...

اینجا بود که حسرت خوردم که چرا من نتوانستم این همه کار خوب انجام
دهم!

به راستي که اگر انسان ثروت داشته باشد و آن را در راه خير مصرف کند
سعادتی بزرگ داشته است.

من ديگر يقين کردم که مجید اهل بهشت است برای همین روی او را بوسيدم و
به او گفتم ما را فراموش نکنی، وقتی خواستی به بهشت بروی دست ما را هم
بگير.

خلاصه آن که نوبت حسابرسی مجید فرا می‌رسد و فرشتگان نام او را
می‌خوانند.

و مجید برای حسابرسی جلو می‌رود.

— تو در دنیا چه کار کرده‌ای؟

— حج و عمره به جا آورده‌ام.

— حج و عمره تو قبول نیست!

— مدرسه ساخته‌ام.

— قبول نیست.

— یتیمان را سرپرستی کرده‌ام.

— قبول نیست!

مجید هر کار خوبی که انجام داده است را نام می‌برد فرشتگان به او می‌گویند که
آن عملش قبول نیست.

مجید رانگاه کن که چطور گریه می‌کند!

من خيلي تعجب می‌کنم، آخر چه شده است چرا هیچ یک از اعمال اين رفيق
من مقبول درگاه خدا واقع نشده است.

من نزد مجید می‌روم تا شاید علت را بفهمم می‌بینم که او نیز حسابی گیج شده
است.

مجید تا نگاهش به من می‌افتد با گریه می‌گوید: نگاه کن، همه اعمال من باطل
اعلام شد! بدیخت شدم! حالا چه کنم؟

من دلم برای مجید خیلی می سوزد.

آیا موافقی با هم نزد فرشتگان محاسبه اعمال برویم و علت را جویا شویم.

من به آن فرشتگان می گویم:

«می دانیم که خدا به هیچ کس ظلم نمی کند و همه کارهای او روی حساب و کتاب است، اما ما می خواهیم بفهمیم که چرا همه کارهای خوب مجید باطل اعلام شده است؟».

اینجاست که یکی از فرشتگان رو به من می کند و می گوید:

«مجید اعمال نیک زیادی انجام داده ولی چون همسر خود را اذیت کرده است

هیچ کدام از اعمال او قبول نمی شود».

تازه یادم افتاد که مجید همه خوبی ها را داشت، اما یک عیب داشت و آن این که

همسرش را اذیت و آزار می کرد.

آیا اذیت و آزار همسر این قدر گناه بزرگی است که می تواند همه اعمال خوب

یک نفر را باطل کند؟

پیامبر ﷺ فرمود:

هر زنی که شوهر خود را اذیت و آزار کند خداوند هیچ کدام از اعمال خوب او

را قبول نمی کند و هر مردی که زن خود را آزار دهد نیز این چنین است.^{۳۵}

آن زنی که بدون اجازه شوهر به مسجد می رود، باید بداند که خدا نماز او را

قبول نمی کند و همین طور آن مردی که حقوق همسر خود را مراعات نمی کند

باید بداند که خداوند اعمال خوب او را قبول نمی کند.

با همسر خود مهربان باشید!

«همواره جبرئیل در مورد زنان با من سخن می‌گفت و به من توصیه می‌کرد به مردان بگوییم که مراعات حال آنها را بنمایند».^{۳۶}
این سخن رسول خدا^{صلوات‌الله‌علی‌ہ و‌آمیت‌الله‌علی‌ہ} است.
جبرئیل به پیامبر^{صلوات‌الله‌علی‌ہ و‌آمیت‌الله‌علی‌ہ} عرضه داشت:
ای محمد!

به امّت خود بگو که با زنان مهربان باشند!
و دل‌های آنها را شاد کنند و به آنان خشم نگیرند.^{۳۷}
برادرم!

به راستی چگونه می‌توانیم دل همسر خود را شاد کنیم?
آیا موافقی یکی از راههای آن را برایت بگوییم.
آیا می‌دانی که توجه نشان دادن به همسرت باعث می‌شود او احساس زنده بودنِ واقعی کند؟

آیا می‌دانی که توجه شما به همسرت یک پیام مهم را برای او می‌رساند؟
آیا می‌دانی آن پیام چیست؟
وقتی تو به همسر خود توجه می‌کنی او احساس می‌کند که خیلی دوست داشتنی و مهم است.

اگر او احساس کند که تو به او توجه نداری قلب او خواهد مرد!
و آنگاه تو حسرت عشق او را خواهی خورد، و به راستی زندگی با زنی که

قلبيش مرده است خيلي سخت است!

تو خودت اين کار را کرده‌ای، تو خودت، دل او را با بی توجهی نابود کرده‌ای.
پس سخن جبرئيل را آويزه گوش خود کن و تلاش کن تا همواره، دل همسر
خود را شاد کنی زира در اين صورت است که خوشبختی را برای خودت مهیا
می‌سازی.

شما باید ياد بگيريد که به همسرتان توجه پيدا کنيد.
مثلاً از او بخواهيد لباس زيبايش را به تن کند و آنگاه به او بگويند: «اين لباس
چقدر به تو می‌آيد و تو چقدر زيباتر شده‌اي!».

از رنگ مو و گيسوی او تعريف کنيد!

وقتی او به ظاهر خود رسیدگی می‌کند به او بگويند: «تو پرشورترین زن دنیا
هستی و من از تو خيلي راضی هستم!».

وقتی غذای شما را سر سفره می‌آورد به او بگويند: «اين غذایي خوشمزه و
عالی است!».

حال که سخن به اينجا رسيد، آيا موافقی ما يك مسابقه برگزار کنيم تا به بهترین
افراد جامعه جايزيه‌اي بدheim و از آنها تقدير کنيم؟
حتماً می‌گويند اول باید دراين مطلب به توافق برسيم که چه افرادي، بهترین
مردم هستند؟

به نظر شما بهترین مردم چه کسی است؟

کسی که اهل نمازو روزه است؟ کسی که فرد نیکوکاری است و به افراد بیچاره
کمک می‌کند؟

آيا موافقی ما اين سؤال را پيامبر ﷺ بپرسيم؟ به نظر شما آن حضرت چه
جوابی خواهد داد؟

اين سخن آن حضرت است:

بهترین شما کسی است که نسبت به خانواده خود، بهتر باشد.^{۲۸}

با این حساب، کسی که اهل نماز و طاعت است، ولی با خانواده خود خوش
اخلاق نیست، برنده مسابقه ما نخواهد بود.

آن نیکو کاری که به خانواده‌های بی‌بصاعات، کمک مالی زیادی می‌کند، ولی
همسرش را در حضرت محبت و عشق، باقی می‌گذارد، بهترین مردم نیست.
آیا می‌دانید هر کسی که با خانواده خود نیکو رفتار کند خداوند بر عمر او
می‌افزاید.^{۳۹}

برادر خوب من!

همسر شما امانت خدادست در دست شما!

این دستور اسلامی است که باید امانت را محافظت کنی!

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود:

زنان، امانت خدا در پیش شما هستند.^{۴۰}

آیا درست است که همسر شما، وقتی به خانه شما می‌آید یک خانم شاداب
باشد، ولی بعد از چند سال زندگی با شما به خاطر عدم توجه شما به یک خانم
افسرده تبدیل شود؟

آیا این رسم امانت داری است؟

بترسید از این که امانت خدا را تباہ کنید!

چرا باید در جامعه‌ای که پیرو اسلام است وضع روحی زنان این گونه باشد؟
بیایید در پرتو تعالیم اسلام، مرد و مردانه جهت شادمانی همسران خویش گام
برداریم.

بیایید با شاد کردن همسران خویش، به خدا نزدیک شویم!

ما می‌توانیم!

به امید آن روز که هر چه به خدا نزدیکتر شویم محبت ما به همسرمان بیشتر
شده باشد!

به امید آن روزی که شادابی و تبسم همسر خویش را سرمایه معنوی خود

بدانیم.

برادرم!

آیا می‌دانی یکی از حقوق همسر تو این است که با او ترش رویی نکنی!

این سخن پیامبر ﷺ است که فرمود:

حق زن بر شوهرش این است که نفقة و مخارج او را تأمین کند و هیچگاه با او

ترش رویی نکند.^{۴۱}

آری، اسلام هم به نیازهای جسمی زن اهمیّت می‌دهد و هم به نیازهای روحی

او.

همان قدر که به فکر تهیّه غذا و پوشاك برای همسر خودت هستی آیا به فکر

این هستی که با روی خوش با او برخورد کنی؟

آیا می‌دانی که ما در مقابل شادمانی و نشاط روحی همسر خود، وظیفه داریم؟

ما باید کاری کنیم که همواره همسرمان در خانه ما احساس خوشبختی بنماید.

نیاز همسرت به سخن گفتن را درک کن!

وقتی با مشکلی رو برو می شوی چه می کنی؟
به فکر فرو می روی و تلاش می کنی تا راه حلی برای مشکل خود بیابی.
آری، ما مردان این چنین خلق شده‌ایم که تا چاره‌ای برای مشکل خود نیاییم به
آرامش نمی‌رسیم برای همین نیاز داریم که در جای خلوتی به فکر کردن مشغول
شویم.

آیا می‌دانی وقتی همسر تو با مشکلی برخورد می‌کند نیاز دارد تا با تو سخن
بگوید؟

این یک «راز زنانه» است که می‌خواهم برایت بگویم پس به دقت گوش کن.
زمانی که زنی با مشکلی رو ببرو می‌شود غریزه‌ای به او می‌گوید که یک نفر را
پیدا کن و با او درد دل کن.

برای او بزرگی و کوچکی مشکل فرق نمی‌کند، او نیاز دارد برای رفع نگرانی
خود، در مورد مشکل خود، سخن بگوید.
او به دنبال پیدا کردن راه حل مشکل نیست!
تعجب نکن، درست نوشته‌ام!

ما مردان هنگام رو برو شدن با مشکلات به دنبال راه حل خوب می‌گردیم، ولی
زنان هنگام رو برو شدن با مشکل به دنبال یک همدم خوب هستند.
خواهش می‌کنم روی جمله قل خیلی دقت کن.

اگر شما برای همسر خود یک شنوندهٔ خوب و یک همدم خوب باشید، در راه

رسیدن به آرامش، کمک بزرگی به او کرده‌اید.
برادرم!

ممکن است با سخن گفتن همسرتان، مشکل او حل نشود ولی همین که تو با او همدردی کردی و به سخنان او گوش کردی آرامشی زیبا به او هدیه کرده‌ای. به خانه می‌آیی و همسرت با تو سخن می‌گوید و مشکلاتش را با تو در میان می‌گذارد، تو باید بدانی که او هرگز نمی‌خواهد تو را مقصر بداند! او اکنون به شوهر خود رسیده است و می‌خواهد به آرامش برسد. خوب، او چگونه این کار را می‌کند؟
با سخن گفتن.

برای همین شروع به حرف زدن می‌کند.

شما که نمی‌دانی خیال می‌کنی او می‌خواهد تو را محکوم کند و برای همین حالتِ دفاع به خود می‌گیری و اوضاع را خراب می‌کنی!
بارها شده است وقتی همسرت مشکل خود را به تو می‌گوید تو راه حلی برای مشکل او می‌گویی و خیال می‌کنی او باید با یافتن این راه حل به آرامش برسد، ولی این چنین نمی‌شود.
آیا علت را می‌دانی؟

چون مرد با یافتن راه حل آرام می‌شود، اما زن با همدردی و سخن گفتن!
تو باید بدانی وقتی همسرت با تو سخن می‌گوید به دنبال این نیست که تو برای او راه حلی بیابی!

تو باید بدانی که همسرت با همین سخن گفتن و ذکر جزئیات به آرامش می‌رسد.

بنابراین دیگر نسبت به پرحرفي همسرت حساسیت به خرج نمی‌دهی چون می‌دانی که سخن گفتن همسرت، اثر شفابخشی برای او دارد.
از امروز به بعد، بدون اینکه احساس مقصربودن بکنی به سخنان همسر خود

گوش فرامی‌دهی و برای او شنوندۀ خوبی می‌شوی، آن وقت است که تو بهترین شوهر دنیا می‌شوی چرا که آرامش را به همسر خود ارزانی داشته‌ای. آری، از این به بعد، دیگر به سخنان همسرت بی توجّهی نمی‌کنی، چون می‌دانی که مهم‌ترین نیاز روحی همسرت، نیاز به شنیده شدن سخنانش توسط شماست.

چگونه همسرتان به شما امتیاز می‌دهد؟

ما مردان به گونه‌ای خلق شده‌ایم که همواره می‌خواهیم کارهای بزرگ انجام دهیم و به وسیله آن امتیاز زیادی بگیریم.

و همین موضوع را در زندگی زناشویی خود می‌آوریم و تلاش می‌کنیم تا کار بزرگی را برای همسرمان انجام دهیم.

خوب انجام کار بزرگ به زمان زیادی نیاز دارد.

آری، تو ماهها تلاش می‌کنی و اضافه کاری می‌روی تا پولی به دست آوری و همسرت را به یک سفر خوب و عالی ببری!

وقتی بعد از شش ماه تلاش، او را به مسافرت می‌بری، پیش خود خیال می‌کنی که حتماً همسر تو بسیار خوشحال خواهد شد چراکه تو کار مهمی انجام داده‌ای، اما می‌بینی که همسر تو به اندازه‌ای که فکر می‌کردی خوشحال نشده است و حسابی گیج می‌شوی!

آخر تو شش ماه تمام جان کندي و کار کردي تا توانستي هزينه اين سفر را فراهم کنی.

برای روشن شدن موضوع، خوب است در اینجا ویژگی زنان را بیان کنم:
۱. زنان طوری خلق شده‌اند که به هر کار محبت‌آمیز، امتیازی خاص می‌دهند حال می‌خواهد آن کار کوچک باشد یا بزرگ.

۲. زنان به مجموع امتیازهایی که شما آورده‌اید نگاه می‌کنند.
شما شش ماه کار کردي و یک سفر عالي برای همسرت فراهم کردي و پيش

خودت فکر می‌کنی که این سفر دارای هزار امتیاز است!
آری، ما مردان این گونه هستیم که بین یک سفر و هدیه یک شاخه گل، خیلی
فرق می‌گذاریم.

از نگاه ما اگر هدیه شاخه گل، ده امتیاز باشد، یک سفر در بهترین نقطه کشور و
در بهترین هتل، هزار امتیاز می‌آورد چرا که ما به هزینه‌ها، نگاه می‌کنیم و امتیاز
بندی می‌کنیم.

اما زنان به شاخه گل و سفر، به یک صورت امتیاز می‌دهند!!
حالا حساب کن که تو شش ماه تلاش کردی و پول سفر را فراهم کردی و از
محبّت‌های کوچک دیگر چشم پوشی کردی چون می‌خواستی به یکباره هزار
امتیاز به دست آوری، اما غافل بودی که شما همان ده امتیاز را به دست می‌آوری.

آری، همسر تو نیاز دارد تا هر روز به او محبّت‌های کوچک بکنی!
باز تأکید می‌کنم چون کارهای کوچک برای ما مردان کم ارزش است پس خیال
می‌کنیم که این کارها برای همسرمان هم کم ارزش خواهد بود برای همین
همواره به فکر این هستیم که برای او کاری بزرگ انجام دهیم.
همسر تو نیازمند اظهار محبّت‌های پی در پی و هدایای فراوان، اما کوچک
است!

برای او مهم نیست که هدایای تو بزرگ باشد یا کوچک، مهم این است که تو
همواره به وسیله‌ای به او محبّت کنی!

این فکر را از سرت بیرون کن که با انجام کارهای بزرگ و شایسته ولی در
فاصله زمانی طولانی، بتوانی نیاز عاطفی همسر خود را بر آورده سازی!
آنچه برای همسر تو مهم است استمرارِ موردِ توجه بودن است اگر چه به
صورت یک هدیه کوچک در هر روز باشد.

مردی که یاد گرفته است برای شریک زندگی خود کارهای کوچک انجام دهد
همواره شادی و نشاط را در چهره همسر خود می‌یابد و اینجاست که این مرد،

احساس خوشبختی می‌کند و اعتماد به نفس قوی پیدا می‌نماید.

حضرت علی علیه السلام در سخنی می‌فرماید که زن، «ریحانه» است.^{۴۲}

در زبان عربی به گل خوشبو، «ریحانه» می‌گویند.^{۴۳}

و تو می‌دانی که یک گل خوشبو را باید هر روز آب بدھی و از آن مواضیت
بکنی!

آیا می‌توانی بگویی که من شش ماه به گل، آب نمی‌دهم در عوض صبر می‌کنم
و یکباره یک استخر آب به آن گل می‌دهم؟

آن وقت دیگر گل تو خشک شده است، یک دریا آب هم نمی‌تواند آن را زنده
کند.

پس بیا و هر روز به همسر خود محبت کن تا همواره شاهد شادابی و نشاط او
باشی.

خلاصه آن که همسر شما به همان اندازه که از کارهای بزرگ خوشحال می‌شود
از کارهای کوچک نیز شاداب می‌شود.

ما می‌توانیم بدون آن که دست به کارهای پر هزینه و بزرگ بزنیم با انجام
کارهای کوچک امتیازهای مثبت از همسر خود بگیریم. (البته خانم‌های محترم
هم باید با قدردانی از اقدامات کوچک شوهرشان آنها را تشویق به ادامه آن
بنمایند).

امتحان کنید و یقین داشته باشید که هرگز پشیمان نمی‌شود:

— موقعی که وارد خانه می‌شوید قبل از هر کاری همسر خود را در بغل گرفته و
او را ببوسید.

— در هر فرصتی به او یک شاخه گل هدیه کنید.

— از نوع آرایش او تعریف کنید.

— اگر به هر دلیل، مجبور هستید دیر به خانه بروید با تلفن به او خبر دهید.

— هنگامی که او کار زیادی دارد در شستن ظرفها به او کمک کنید.

— در وسط روز، از محل کار خود به او زنگ بزنید و به او بگویید که دوستش دارید.

— قبل از ورود به بستر، دوش بگیرید و خود را خوشبو کنید.

— هنگام رانندگی، به تذکرات او در رانندگی جامه عمل بپوشانید.

— گاه گاهی برای او یک یادداشت محبت‌آمیز بگذارید.

— هنگامی که او با شما سخن می‌گوید مستقیم به چشمهای او نگاه کنید و به او بفهمانید که سراپا گوش هستید.

— هنگام گفتگو دستهای او را بگیرید و نوازش کنید.

— موقع خروج از منزل او را بپرسید و با او خداحافظی کنید.

— به او بگویید: «وقتی که از او دور هستید دلتان برای او تنگ می‌شود».

— همین حالا کتاب را زمین بگذارید و به نزد او بروید و به او بگویید: «عزیزم دوستت دارم!».

— او را با بوسه صبحگاهی از خواب بیدار کنید.

— از او بپرسید: «چه کسی مهتاب را دزدید و در چشم تو گذاشت؟».

— از دست پخت او تعریف و تمجید کنید.

— به او بگویید: «تو بهترین نعمتی هستی که خدا به من داده است».

— گیسوان او را نوازش کنید.

— از او بخواهید تا سرش را روی شانه شما بگذارد.

— در میان روز، موقعی که او مشغول کارهای خانه است، بدون مقدمه، لحظاتی او را در آغوش بگیرید.

وقتی که همسرت احساس ناامیدی می‌کند

وقتی که تو به همسر خود عشق می‌ورزی، او از عشق لبریز می‌شود و درخشنده و زیبا می‌شود و تو خیال می‌کنی که این احساس زیبایی او ادامه پیدا خواهد کرد.
من اینجا از تو یک سؤال می‌کنم: آیا آسمان همواره آفتایی و صاف است؟
نظام طبیعت این گونه طراحی شده که چند روز آفتاب است و چند روز هم هوا
ابری می‌باشد.

آیا درست است که توقع داشته باشی همیشه آب و هوا خوب باشد؟

اکنون بدان که روحیه همسر تو هم همیشه یک طور نیست.

اگر همسر تو در او حیرگرمای عشق، ناگهان سرد و یخ می‌شود، تعجب نکن، همه
زنان دنیا این طور هستند!

این یک ویژگی زنان است که تو باید از آن مطلع باشی تا بتوانی زندگی بهتری
داشته باشی.

آری، ما مردان این طوری هستیم که خوشحالی و ناراحتی همسر خود را به
حساب خود می‌گذاریم.

اگر او را شاد و شاداب ببینیم به خود افتخار می‌کنیم، اما اگر او را ناراحت و ناامید
بیابیم ناراحت می‌شویم و خیال می‌کنیم که او از ما ناراحت است.

اشتباه ما این است که می‌خواهیم همسر خود را همیشه شاداب ببینیم و برای همین اگر یک روز همسر ما غمناک بود کلافه می‌شویم و از ناراحت بودن او انتقاد کرده و اوضاع را خراب تر می‌کنیم.

اکنون باید بدانی که احساسات زنان اوج و سقوط دارد، زنان بعد از یک مرحله عشق و زیبایی به مرحله یأس و نامیدی سقوط می‌کنند و دوباره به مرحله عشق، اوج می‌گیرند.

این کاملاً طبیعی است: اوج عشق و بعد سقوط در یأس و دوباره اوج عشق! زن بعد از یک مرحله اوج عشق و شادابی، به مرحله یأس و نامیدی می‌رود تا یک خلا درونی برای او ایجاد شود و آنگاه بتواند انرژی‌های خود را خشی کند. باید توجه داشته باشی که تمایل همسر تو برای رفتن به مرحله یأس هرگز نشانه این نیست که او از تو ناراحت است بلکه این یک عملکرد طبیعی است تا او بتواند انرژی‌های خود را تخلیه نماید و بعد از آن رابطه بهتری را ایجاد کند.

تو نباید توقع داشته باشی که همسرت همیشه در نقطه اوج عشق باشد بلکه رفتن همسرت به نقطه یأس را کاملاً طبیعی بدان و در آن لحظات تلاش کن تا با او همدردی بنمایی و او بتواند این مرحله را به سرعت پشت سر بگذارد.

در آن لحظه‌ای که همسرت در مرحله سقوط در یأس و نامیدی است به شدت نیاز به همیاری تو دارد.

تو نباید از او انتقاد کنی! چون این رفتار او به خاطر تو نیست، او دارد یک نیاز طبیعی خود را ارضاء می‌کند.

در اینجا او احساس تنها یی و و اماندگی می‌کند و خیال می‌کند که بی پناه رها شده

است برای همین وقتی شما به همسر خود توجه می‌کنی، او به سرعت از مرحله سقوط به مرحله اوج شادابی می‌رسد و دوباره همان همسر شاداب تو می‌شود. از امروز به بعد، اگر دیدی که روحیه همسرت خراب است و عصبی و افسرده است و نسبت به هر چیزی ابراز مخالفت می‌کند، نگران نشو بلکه بدان که او الان وارد مرحله یأس شده است.

او نیاز به حمایتِ تو دارد، او نیاز به محبت بیشتری دارد تا این مرحله راطی کند و حواسِ جمع باشد مبادا در این مرحله محبت خود را از او دریغ کنی. اگر در این مرحله فقط یک گوش شنوا داشته باشی کافی است تا بتوانی به همسرت کمک کنی!

چقدر جالب است که حضرت علی علیہ السلام به یکی از فرزندانش به نام محمد حَنَفیه، وصیت می‌کند و به او می‌گوید:

پسرم، در همه شرائط با همسر خود مدارا کن و به او خوبی کن تا زندگیت با صفا باشد.^{۴۴}

آری، اگر زندگی راحت و با صفا می‌خواهی باید به سخن حضرت علی علیہ السلام گوش فرا دهی و همواره با همسر خود مهربان باشی و به او نیکی کنی! ای کاش، همه پدران ما وقتی که پسران خود را داماد می‌کنند این توصیه را به آنها می‌کردند.

خلاصه آن که در مواقعي که همسر تو افسرده و نگران است به حرفاهاي او گوش فرا بده و از او حمایت کن و بدان که اين رفتار او طبیعی است و اتفاق خاصی نیفتاده است بلکه او دارد یک مرحله احساسات طبیعی خود را طی

می‌کند.

مبداً مانع آن بشوی که همسر شما به مرحله یأس برسد!
زیرا اگر مانع بشوی تا همسرت احساسات منفی خود را بروز بدهد احساسات
زیبای او هم نابود خواهد شد و تو به زودی شاهد آن خواهی بود که دیگر از
عشق و شور مستانه همسرت خبری نیست.

تعادل همسر تو در گرو این است که به طور مداوم از مرحله اوج عشق به
مرحله یأس برود و دوباره به مرحله اوج شادی، پرواز کند.

اگر برنامه تو به گونه‌ای است که همسرت در زندگیت احساسات منفی و یأس
خود را مخفی می‌کند به هوش باش که تو او را به سوی بی احساسی و کشن
عشق، سوق می‌دهی!

آری، این که زنی داشته باشی که احساسات منفی نداشته باشد خوب است، اما
اگر به این آرزو رسیدی، دیگر همسرت احساسات مثبت مثل عشق و شادابی،
هم نخواهد داشت و آن وقت در حسرت یک برخورد عاشقانه و شور مستانه او
باقی خواهی ماند.

اگر می‌خواهی که به احساسات زیبای عشق و شادمانی همسر خود دست یابی
باید احساسات بی تفاوتی و یأس و اندوه او را هم قبول کنی!

همسر تو وقتی در مرحله اوج عشق است به زیبایی‌ها می‌اندیشد و همه چیز را
خوب می‌بیند، اما وقتی در مرحله یأس قرار می‌گیرد به نداشته‌ها فکر می‌کند و
ابرهاش تیره و تار در مقابل چشمانش ظاهر می‌شوند.
او در این حالت نصفهٔ خالی لیوان را می‌بیند و ممکن است از شما انتقاد کند.

شما روحیه همسرت را می‌شناسی و می‌دانی که این یک حالت کاملاً طبیعی
می‌باشد و رابطه‌ای با رفتار و اخلاق شما ندارد.

آری، همه مردان دنیا، این لحظات یأس همسرشان را دیده‌اند و مهم این است
که در آن لحظات، همسر خود را با انتقاد مأیوس تر نکنی بلکه باید محبت خود را
به او ارزانی بدари، آنگاه می‌بینی که چگونه همسر تو سریعتر از مرحله یأس
عبور می‌کند و به مرحله اوج عشق می‌رسد و دوباره همان فرشته زیبای زندگیت
می‌شود و سعادت و خوشبختی را به تو ارزانی می‌دارد.

حالا اگر مایل باشی چند جمله را برایت بنویسم که خوب است در لحظاتی که
همسرت در مرحله یأس است برایش بگویی:

- می‌دانم دلت نمی‌خواهد مرا ناراحت کنی،
- عزیز دلم، می‌توانی به کمک من امیدوار باشی.
- محبوهم، به من تکیه کن من تو را تنها نمی‌گذارم.
- می‌فهمم که به دلسوزی و محبت من احتیاج داری و دلت می‌خواهد در
آغوشت بگیرم.
- از زندگی کردن با تو خیلی خوشحالم و توقع ندارم که کاملاً بی‌عیب باشی.
- مجبورت نمی‌کنم که همیشه خودت را در مقابل من خوشحال نشان دهی.

چند پیشنهاد برای آقایان

۱. آیا می‌دانید کلید نفوذ به قلب زنان، گوش آنهاست؟
اگر می‌خواهی کاری کنی که همسرت تو را بیشتر دوست داشته باشد باید بدانی
که با گفتن کلمات زیبا می‌توانی او را بر سر ذوق آوری.
به راستی شما همسر خود را چه صدا می‌زنید؟
آیا می‌دانید که شما می‌توانید از همین کلمات برای ایجاد صمیمیت بیشتر استفاده
کنید.

گلم! عزیزم!

قلبم! قشنگم!

علسم! نازنینم!

و دهها کلمه قشنگ دیگر...

شاید بگویی اگر من همسرم را با این نام‌ها صدا بزنم، او تعجب خواهد کرد.
ولی شما شک نکنید، امتحان کنید!

یکی از این نام‌ها را با صمیمیت کامل به همسر خود بگویید، در آغاز، ممکن است همسر شما تعجب کند، اماً بعد از مدتی به آن عادت می‌کند و از شنیدن آن لذت می‌برد.

و البته این نکته در ذهن ما مردان کم اهمیت جلوه می‌کند برای این که ما مردان

از راه دیدن، ذوق زده می‌شویم و نه با شنیدن، ولی خانم‌ها، (بر عکس ما مردان)،
از راه شنیدن، ذوق زده می‌شوند.

بیا از امروز با خود عهد بیند و همسر خودت را با این نام‌های زیبا صدا بزن و آن
گاه بین که زندگی شما چقدر با صفات‌تر می‌شود و چقدر همسرت به تو عشق
می‌ورزد.

یادم نمی‌رود وقتی من ازدواج کرده بودم یکی از استادانم به من گفت:
«می‌خواهم در اوّل زندگیت یک مطلبی را به تو یاد بدhem».
من با خوشحالی تمام، سرپاگوش شدم تا سخن استاد خویش را به خاطر
بسپارم.

او به من گفت:

«سعی کن در زندگی خود همواره همسر خود را "امانتِ خدا" صدا کنی». ۴۵
آری، همسر انسان امانت خداست و این فرموده حضرت علی علیه السلام می‌باشد.
آیا فکر کرده‌ای که اگر همه مردان ما همسران خود را این‌گونه خطاب می‌کردند
زنان جامعه‌ما، چه احساس افتخاری می‌کردند!
ما هنگامی که همسر خود را این‌گونه صدا بزنیم ناخودآگاه متوجه وظيفة
سنگین خود می‌شویم که مبادا در نگهداری این امانت، کوتاهی بکنیم.
۲. در یکی از شب‌های مهتابی زمانی که همسرتان اصلاً احتمالش رانمی‌دهد
تلوزیون را خاموش کنید و به همسر خود بگویید می‌خواهم ساعتی در کنار تو و
با تو باشم.

آنگاه با هم برخیزید و بیرون بروید و جای خلوتی را پیدا کنید و در زیر نور
مهتاب با همسر خود قدم بزنید و خاطرات خوش زندگیتان را برای یکدیگر
تعریف کنید.

یک کار دیگر هم می‌توانید بکنید وقتی که باران می‌بارد با هم در زیر باران قدم بزنید زیرا موقع باران، آسمان با زمین عشق بازی می‌کند، البته مواظب باشید سرما نخورید !!

۳. لمس کردن و نوازش کردن یکی از مهم‌ترین نیازهای همسر شما است. برای همین فراموش ممکن که او را در آغوش بگیری و دست خود را به دور شانه او حلقه بزنی.

اگر به این کار عادت کنی زندگی زناشویی موفقی در انتظار توست.

۴. وقتی می‌خواهید از منزل خارج شوید سعی کنید با احساسی صمیمانه با همسر خود خداحافظی کنید.

شما تصور کنید این بار آخری است که او را می‌بینید، پس او را ببوسید و از خانه خارج شوید.

۵. زمانی که به سفر می‌روید فراموش نکنید که برای همسر خود یک هدیه بخرید.

این گونه به همسر خود می‌گویید که حتی زمانی که از او جدا بوده‌اید او را فراموش نکرده‌اید.

این پیام برای همسر شما مهم‌تر است از هدیه‌ای که روی دست‌های شماست. برای همین تصمیم بگیر هرگاه به مسافرت می‌روی برای او هدیه‌ای هر چند کوچک خریداری کنی !

۶. حتماً برای شما پیش آمده است که به خانه آمده‌اید و دیده‌اید که همسر شما به سردرد مبتلا شده است.

شما چه کمکی به او می‌توانید بکنید؟

به او پیشنهاد می‌کنید که او را نزد پزشک ببرید ولی می‌بینید که صدای گریه او

بلند می شود.

تعجب می کنید و حسابی گیج می شوید.

تجربه نشان داده است که او در این لحظات به پزشک نیاز ندارد.

او از شما می خواهد تا مقداری از وقت خود را صرف او بکنید.

کارهای زندگی و تربیت و نگهداری فرزندان او را خسته کرده و انرژی او تمام شده است، برای همین دیگر طاقت ندارد و این خستگی به صورت سرد رو بروز کرده است.

اینجا باید او را مورد محبت و نوازش قرار دهید!

او بیمار شما می باشد و خود شما شفای او هستید!

۷. موفق شدن در زندگی مشترک به اندازه موفق شدن در شغل و کار، مهم می باشد، فراموش نکنید که وقتی دوران مختلف زندگی ما به پایان برسد معمولاً افسوس می خوریم که چرا ما نسبت به هم، بیش از این مهربان نبوده ایم. عشق و محبت به همسری که می خواهید سالها با او زندگی کنید از کسب مدال طلا یا گرفتن ارتقاء رتبه در سازمانی که در آن کار می کنید مهمتر است.

۸. گاه گاهی به این سفارش رسول خدا ﷺ جامه عمل بپوشان!

بر سر سفره که نشسته ای یک لقمه خوشمزه بگیر و به دهان همسرت بگذار! و بدان که خداوند به خاطر این کار تو پاداش بزرگی به تو می دهد.

این سخن رسول خداست ﷺ که فرمود:

وقتی که لقمه ای به دهان همسر خود می گذاری خداوند به تو پاداش

می دهد.

۹. سعی کنید همیشه مرتب باشید و به سر و وضع خود برسید.

خوب است این قصه را از زبان یکی از یاران امام کاظم علیه السلام بشنوید:

در کوچه‌های مدینه قدم می‌زدم که نگاهم به امام کاظم علیه السلام افتاد.
جلو رفته و پس از عرض سلام، به آن حضرت گفت:
چه شده که موهای سرو صورتتان را رنگ کرده‌اید؟

امام علیه السلام فرمود:

این که مرد به خود برسد و خود را زینت کند باعث عُفت و پاکدامنی همسرش
می‌شود.^{۴۷}

آری، همسر شما دوست دارد که شما را با سر و وضع مرتبی مشاهده کند.

۱۰. سعی کنید که همیشه خوشبو باشید.

قبل از اینکه کنار همسر خود بروید از عطرهای خوشبو استفاده کنید.
آیا شنیده‌اید پولی که پیامبر صلوات الله علیہ و آله و سلم برای خرید عطر مصرف می‌کرد بیش از پولی
بود که برای غذا و خوراک خود قرار می‌داد.^{۴۸}

مگر پیامبر صلوات الله علیہ و آله و سلم، الگوی ما مسلمانان نیست؟

ولی ما مسلمانان چقدر از عطر استفاده می‌کنیم؟

تازه اگر هم عطر بزنیم موقعی است که می‌خواهیم به مهمانی مهمی برویم.
چرا ما چیزهای خوب را برای غریبه‌ها استفاده می‌کنیم و شریک زندگی خود
را از آن محروم می‌کنیم؟

همین امروز با همسرت به خرید بروید و عطری را که او دوست دارد
خریداری کنید و هرگاه خواستید در کنار او باشید آن عطر را استفاده کنید.

فصل دوم:
بهترین زن دنیا

آیا می خواهی خدا به تو نظر کند؟

یک روز به مناسبت روز زن، جلسه‌ای برگزار شده بود و از یک خانم دعوت شده بود تا سخنرانی کند و من هم به آن مجلس دعوت شده بودم.
آن خانم پشت تریبون رفت و در مورد جایگاه زن سخن گفت و گفت که زنان امروز جامعه ما در حال گذر از «کلفت خانه» به سوی «زنان فرهیخته» هستند.
منظور او این بود که وقتی خانمی در خانه کار می‌کند و برای همسر خود زحمت می‌کشد یک نوع کلفتی می‌کند!
این جایگاه زن امروز نیست!
در آن جلسه زنان زیادی حضور داشتند و به این سخنان گوش می‌کردند.
نمی‌دانم وقتی که زنان خانه دار این سخن را شنیدند چه احساسی به آنها دست داد؟

آیا آنها کلفت شوهرشان بودند؟
شما فکر کنید آیا می‌توان با این سخنان، نظام خانواده را حفظ کرد؟
آیا شما اطلاع دارید که آمار طلاق در جامعه ما رو به افزایش است؟
وقتی ما این دیدگاهها را برای زنان جامعه بیان می‌کنیم، آیا می‌توانیم انتظار آن را

داشته باشیم که کانون خانواده، گرم و صمیمی باقی بماند!
اکنون در این کتاب می خواهیم جواب آن خانم سخنران را بدهم.
ای کسی که کار کردن زن در خانه را، کلفتی می دانی!

اگر می دانستی که خدمت زن در خانه چه مقام و منزلتی پیش خداوند دارد هرگز
آن سخن را نمی گفتی!

آیا می دانید که اگر ما مردان، بخواهیم نظرِ مرحمتِ خدا را به سوی خود جلب
کنیم باید چه قدر زحمت بشکیم؟

باید اول یک میلیون تومان به حساب سازمان حج و زیارت بریزیم و بعد از چند
سال چشم انتظاری، وقتی نوبتمان شد به مکه برویم و اعمال حج را به جا آوریم
و وقتی که از صحرای عرفات به سوی سرزمین می‌ حرکت کنیم حالا خدای
متعال به ما نظر مرحمتی می‌ کند، اما خدا در چه موقعی نظر مرحمت خود را به
زنان می‌ کند؟

جواب این سؤال را از زبان ^{أَمْ سَلَّمَهُ} همسر پیامبر ﷺ بشنوید!
یک روز ^{أَمْ سَلَّمَهُ} از پیامبر ﷺ سؤال کرد که آیا خدمت کردن زنان در خانه
شوهرشان، ثوابی هم دارد؟
پیامبر ﷺ در جواب او فرمود:

هر گاه زنی برای مرتب کردن خانه شوهرش، چیزی را از جایی به جای دیگر
ببرد، خداوند به او نظر مرحمت می‌ کند.^{٤٩}
خواهرم!

همین الان نگاه کن ببین چه چیزی در خانه، نامرتب است، برخیز و آن را

مرتب کن، و یقین بدان که خدا به تو نظر مرحمت می‌کند!
خداؤند عادل است و اگر زن در خانه شوهر به خدمت مشغول شود برای او
چنین ثوابی را قرار می‌دهد!
آیا این خدمت کردن، کلفتی است یا بهترین راه برای این است که رحمت خدا
را به سوی خود جلب کنی؟

خانمی که کارگزار خدا بود

پیامبر ﷺ در مسجد نشسته است و یارانش گرد او جمع شده‌اند.

و مردی وارد مسجد می‌شود و نزد پیامبر می‌آید، سلام می‌کند و می‌نشیند.

در این هنگام، این سوال مطرح می‌شود که بهترین زن دنیا کیست؟

در اینجا آن مرد رو به رسول خدا ﷺ می‌کند و می‌گوید:

ای رسول خدا!

من همسری دارم که هرگاه به خانه بر می‌گردم او به استقبال من می‌آید.

و چون می‌خواهم از خانه بیرون بروم تا پشت در مرا بدرقه می‌کند.

و هر گاه مرا غمگین ببیند با من این چنین سخن می‌گوید:

چرا غم به دل تو آمده است؟ اگر غصه روزی می‌خوری بدان که خدا

روزی رسان ما می‌باشد و اگر غم تو به خاطر قبر و قیامت توست، خدا

کندکه این غم تو زیادتر شود!

سخن این مرد به پایان می‌رسد.

همه متعجب هستند که خدا چه نعمتی به این مرد داده است، نعمت همسری به

این خوبی!

همه نگاه‌ها متوجه رسول خدا^{علیه السلام} می‌شود تا بینند او در مورد این زن چه می‌گوید؟
گوش کن!

پیامبر^{علیه السلام} می‌فرماید:
همانا خدا در روی زمین کارگزارانی دارد و این زن یکی از آنهاست و خداوند برای او نیمی از ثواب شهیدان را قرار می‌دهد.^{۵۰}
آیا موافقی با هم کارهای آن زن را مرور کنیم؟
الف. استقبال از شوهر و بدרכه کردن او
ب. همدردی کردن در غم و غصه همسر.
به راستی اگر همه زنان جامعه ما آن زن را الگوی خود قرار می‌دادند، زندگی‌ها چقدر شیرین می‌شد.

چرا همهٔ خوبی‌ها برای مردان است؟

نمی‌دانم این سخن را شنیده‌ای که چرا خداوند همهٔ خوبی‌ها ثواب‌ها را برای
مردان قرار داده است؟

من بارها این سخن را شنیده‌ام.

چه پاسخی می‌توان به این سخن داد؟

همسر پیامبر ﷺ هم همین سؤال را از آن حضرت نموده است.

یک روز، امّ سلمه (همسر پیامبر) به پیامبر ﷺ عرضه داشت:

مردان در همهٔ خوبی‌ها از زنان پیشی گرفتند پس برای زنان چه چیزی مانده
است؟

شما فکر می‌کنید که پیامبر ﷺ در جواب او چه فرمود؟

آیا می‌دانی که خداوند در مقابل حاملگی زن چه ثوابی به او می‌دهد؟

در آن ُ ما، خداوند ثواب روزه دار برای او می‌نویسد.

و چون نوزاد به دنیا آید هرگز نمی‌توان ثوابی را که خدا به مادر می‌دهد حساب
نمود.

آیا می‌دانید هر بار که نوزاد شیر مادر را می‌خورد، خدا چقدر ثواب به مادر

می‌دهد؟

پیامبر فرمود:

برای هر بار شیر مکیدن نوزاد، خداوند ثواب آزاد کردن یک بنده را

می‌دهد.^{۵۱}

به طور متوسط، هر نوزاد در روز، ده بار شیر می‌خورد و در هر باری که شیر
می‌خورد بیش از صد مرتبه شیر می‌مکد، با این حساب اگر یک مادر، نوزاد خود
یک سال شیر دهد در این مدت، ثواب آزاد کردن بیش از ۳۶۰۰۰ بنده را کسب
کرده است.

در احادیث اهل بیت ﷺ می‌بینیم که برای نشان دادن اهمیت ثواب کارهای
خیر، آن کارهای نیک با ثواب آزاد کردن یک بنده، مقایسه شده است.

مثالاً هر کس در هنگام افطار به فقیری یک وعده غذا بدهد ثواب آزاد کردن یک
بنده دارد.^{۵۲}

ما مردان باید در ماه رمضان، فقیری را پیدا کنیم و از مالِ حلال خود به او یک
وعده غذا بدھیم تا خدا ثواب آزاد کردن یک بنده به ما بدهد، اما آن مادری که به
نوزاد خود یک وعده شیر می‌دهد صد برابر ما ثواب دارد!

آیا می‌خواهی ثواب رزمندگان را داشته باشی؟

آیا می‌دانید ثواب آنان که در راه خدا جهاد می‌کنند چیست؟ آیا شنیده‌اید که ثواب یک روز جهاد در جبهه حق علیه باطل از چهل سال عبادت بیشتر است.

در احادیثی دیگر آمده است که درهای آسمان برای جهاد کنندگان باز می‌شود و در روز قیامت یکی از درهای بهشت مخصوص آنهاست.^{۵۳}

شاید شنیده باشی که خداوند جهاد را از زنان برداشته است.

برای من خیلی جالب بود که حضرت علی علیہ السلام در سخنی فرموده‌اند که خداوند جهاد را برابر مرد و زن واجب کرده است.

ولی جهاد مرد با زن فرق می‌کند!

جهاد مرد این است که به جبهه برود و در راه اسلام با دشمنان بجنگد.

و جهاد زن این است که خوب شوهرداری کند.^{۵۴}

اگر (خدای ناکرده) دشمنان به مرز و بوم کشور اسلامی حمله کنند و جنگی پیش بباید آن وقت ما می‌توانیم به جهاد برویم!

و صد البته بسیار سخت است که جان خویش بر کف بگیری و از همه دنیا دل بکنی و به جنگ دشمنان بروی!

خداوند، جهاد زنان را در همان محیط خانه و زندگیشان قرار داده است.
و همان ثوابی را که جهاد کنندگان دارند به زنانی می دهد که خوب شوهرداری
کنند.

راستی آیا فکر کرده‌ای که چرا شوهرداری کردن زنان، با جهاد مردان مقایسه
شده است؟

اگر ما مردان به جهاد می‌رویم تا از کشور و ناموس اسلام دفاع کنیم، زنان
مسلمان نیز با شوهرداری کردن از کانون خانواده دفاع می‌کنند.

حضرت علی علیہ السلام با کلام خود به این نکته اشاره می‌کند که شوهرداری کردن اگر
از روی عشق و صفا باشد یک نوع جهاد است، زیرا زنان با همین کار با فروپاشی
خانواده، جنگ می‌کنند.

ای زنان مسلمان!

شما با خوب شوهرداری کردن، از مهم‌ترین رکن جامعه اسلامی محافظت
می‌کنید همان‌طور که جهاد کنندگان از مرز خاکی کشور محافظت می‌کنند.

شما از حریم عشق و محبت حمایت می‌کنید تا در سرتاسر جامعه، محبت
جوانه بزند، رشد کند و ثمر دهد.

اینکه شوهر شما مرد مهربانی باشد و شما با او بسازید که هنر نیست زیرا در
این صورت، شما خوبی دیده‌اید و در مقابل خوبی کرده‌اید.

ولی اگر شوهر شما مردی باشد که گاه‌گاهی در حقوق شما کوتاهی کند ولی
شما ایثار کنید و خوب شوهرداری کنید هنر کرده‌اید!
اینجاست که خدا برای شما ثواب جهاد را می‌نویسد!

آری، در سخن حضرت علی ﷺ دقت کن، جهاد زن این است که بر آزار شوهر و سختگیری او در غیرت وزری صبر کند!

این همان زنی است که ثواب یک روز شوهرداری او از چهل سال عبادت بیشتر است، این همان زنی است که درهای آسمان برای او باز می‌شود.

آری، با وجودی که این زن می‌تواند به دادگاه مراجعه کند و طلاق بگیرد، اما با این شوهر بداخلاق می‌سازد و خدا هم این مقام و ثواب بزرگ را به او می‌دهد!

آرایش کردن برای شوهر

مراسم ازدواج یکی از دوستان من بود و من هم به آن مجلس دعوت شده بودم.
در آن میان، یکی دیگر از دوستان خود را دیدم که با او کار مهمی داشتم.
بعد از مراسم، پیش او رفتم و خواستم در مورد مسائلهای با او سخن بگویم.
ولی او گفت که من باید زود به خانه بروم و از من درخواست کرد که سخن در
مورد آن مسئله را برای فرصت دیگری بگذارم.

من گفتم: کجا با این عجله؟

او گفت: می خواهم بروم همسرم را ببینم!

من تعجب کردم مگر او همسرش را ندیده است؟

او که تعجب مرا دید گفت:

امشب که شب عروسی است خانم من به خودش رسیده و لباس زیبا به تن کرده
و من باید زود به منزل بروم (و قبل از آن که همسرم آن لباس‌های زیبا را با
لباس‌های همیشگی خود عوض کند) او را ببینم !!

و او بعداً برایم گفت: «خانم من هر چه لباس کهنه و به درد نخور دارد مقابل من
می‌پوشد و از هیچ آرایشی استفاده نمی‌کند، من باید خدا خدا کنم تا یک مجلس
عروسی فرا برسد و همسر من لباس‌های زیبای خود را بپوشد و مقداری به
خودش برسد، آن وقت او را زیبا ببینم».

به نظر شما چرا همسر او نباید بهترین لباس‌ها را برای شوهرش به تن کند و خود را برای او زینت کند؟
امام باقر علیه السلام فرمود:

زن نباید آرایش کردن برای شوهر را فراموش کند.^{۵۵}

این که زن نباید خود را در مقابل نا محرم آرایش کند سخنی به حق است، امّا سخن من در این است که در محیط خانه که غریبه‌ای نیست چرا بعضی از زنان، آنچنان که باید به زینت خود نمی‌پردازند؟

این دستور اسلامی است که زن باید خود را برای شوهرش آرایش نماید و خود را خوشبو کند.

مگر امام صادق علیه السلام نفرمود که بهترین زنان زنی است که برای شوهر خود خوشبو تر باشد.^{۵۶}

یادم نمی‌رود که یک روز تلفن همراه من زنگ زد، وقتی من جواب دادم، صدای گریه خانمی را شنیدم.

من تعجب کردم و گفتم چه شده است؟

جواب شنیدم: «تو را به خدا به من کمک کنید، زندگی من دارد از هم می‌پاشد شوهر من به من علاقه ندارد و...».

من به او گفتم: خونسردی خود را حفظ کن و به سؤالهای من جواب بد!

و از او سؤال کردم که آیا خود را برای شوهرت، زینت می‌کنی؟

جواب او منفی بود.

من به آن خانم این دستورهای ساده را دادم:

به موهای خود رنگ زیبایی بزن، یک لباس زیبا و جذاب تهیه کن، یک عطر خوش بو خریداری کن و آن لحظه‌ای که شوهرت به منزل می‌آید به استقبال او

برو در حالی که:

گیسوان خود را شانه زده و مرتب کردهای
لباس زیبا و جذاب بر تن نمودهای
خود را آرایش کرده و عطر خوبی زدهای
شوهرت را در آغوش بگیر!

او گفت که من خجالت می‌کشم، من تا به حال این کارها را نکردهام!
من در جواب او گفتم که اگر زندگی خود را دوست داری این کار را بکن!
خلاصه آن که بعد از یک هفته همان خانم زنگ زد، اما این بار با شادمانی از من
تشکّر می‌کرد.
خواهرم!

آیا می‌دانید یکی از بهترین راههایی که می‌توانید علاقهٔ شوهر خود را نسبت به
خود بیشتر کنید از راه همین چشم‌ها و نگاه‌های شوهرتان می‌باشد؟
آیا می‌دانید که بیشتر مردان با آنچه که می‌بینند بر سر ذوق می‌آیند در حالی که
زنان با شنیدن، ذوقشان گل می‌کند.

آری، راه نفوذ بر قلب شوهرتان همان چشم اوست!
برای خودتان لباس‌های زیبا و جذاب و گیرا و چشم نواز بخرید و آن لباس‌ها
را برای شوهرتان بپوشید.

از همسر خود بخواهید همراه شما به خرید بیاید و لباسی را که از دیدن آن
لذت می‌برد برای شما خریداری کند.

آیا می‌دانید بدترین صحنه‌ای که یک مرد در زندگی می‌بیند چیست؟
من این سوال را از مردان زیادی پرسیده‌ام.
خیلی‌ها این جواب را داده‌اند:

این که چشمشان به همسرشان بخورد در حالی که لباسی، نامرتب بر تن دارد و
موهایی زولیده مانند سیم ظرف شویی داشته باشد!
چرا بعضی خانم‌ها وقتی قرار است به مهمانی بروند این قدر به خود می‌رسند،
اما برای شریک زندگی خود، به ظاهر خود رسیدگی نمی‌کنند.
آیا می‌دانید که اگر به خود تان رسیدگی نکنید حق شوهر خود را ضایع کرده‌اید؟
آیا می‌دانید که یکی از حقوق شوهر که بر عهده شماست خوشبو بودن است?
اگر موافق باشی قصه‌ای را برایت نقل کنم.
یک روز، یکی از زنان مدینه، پیش رسول خدا صلوات الله علیه و آله و سلم آمد و از آن حضرت سؤال
کرد:

ای رسول خدا!

من می‌خواهم بدانم وظيفة من نسبت به شوهرم چه می‌باشد؟
پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم در جواب آن زن فرمود:

۱. خود را به بهترین عطرها خوشبو کنی

۲. بهترین لباس‌های خود را پوشی

۳. بهترین زینتها را استفاده کنی

۴. هر صبح و شب خود را برابر او عرضه کنی.

خواهرم!

خوب می‌دانی که احکام دین اسلام برای سعادت ما می‌باشد.
لحظه‌ای فکر کن که اگر همه زنان مسلمان همین دستور پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم را انجام
می‌دادند زندگی‌ها چقدر با صفا بود؟
آری، خدا بر شوهر تو واجب کرده است تا کار و تلاش کند و نفقة شما را تأمین
کند.

خرج خورد و خوراک تو بر عهده مرد می باشد و او باید برای تأمین آن، هر روز
به دنبال کار برود.

آیا درست است که تو در وظیفه خود نسبت به شوهرت کوتاهی کنی؟
باید لباس زیبا پوشی و عطر بزندی و آرایش کنی و خود را به شوهرت عرضه
کنی!

البته خود می دانی که باید مواطن باشی تا نامحرمی تو را نبیند و بوی خوش تو
را استشمام نکند چرا که اگر زنی برای نامحرم، خود را خوشبو کند نماز او قبول
نمی شود و مورد لعن و نفرین فرشتگان واقع می شود.^{۵۸}

خواهرم!

بار دیگر سخن پیامبر ﷺ را بخوان!

حالا دیگر با وظیفه خود آشنا شده ای!

پس برخیز و بهترین لباس خود را پوش و خود را زیبا کن!
و همواره در زندگی به این دستور اسلامی، عمل کن تا کانون خانواده شما
همواره مستحکم بماند.

ثواب هزار شهید می خواهی؟

من دیگر خسته شده‌ام، نمی‌توانم با این مرد زندگی کنم، می‌خواهم طلاق بگیرم.

این سخنان خانمی بود که برای مشاوره پیش من آمده بود و تصمیم گرفته بود تا به زندگی زناشویی خود خاتمه ببخشد.

من هر چه با او سخن گفتم که در تصمیم خود عجله نکن، او قبول نمی‌کرد. آخر به او گفتم که شوهر شما چه مشکلی دارد که می‌خواهی از او جدا شوی؟ او چنین گفت: «شوهر من خیلی بداخلالاق است، در خانه همیشه فریاد می‌کند، در این دو سال زندگی اصلاً با من خوش اخلاقی نکرده است».

من رو به آن خانم کردم و گفتم که آیا می‌دانی که شهید چقدر مقام دارد؟ او با تعجب به من گفت که من از اخلاق بد شوهرم به تنگ آمده‌ام تو به من می‌گویی که شهید چقدر ثواب دارد؟ من به او گفتم: کمی صبر داشته باش.

شهید کسی است که به بالاترین فضیلت رسیده است و نزد خدا مقامی بس بزرگ پیدا کرده است.

آری، شهادت بیشتر نصیب مردانی می‌شود که برای دفاع از اسلام به جنگ رفته‌اند و به این فیض بزرگ نائل شده‌اند.

آیا زنان از ثواب شهادت بی بهره‌اند؟

همان دینی که برای شهید این قدر ثواب بیان کرده است، برای زنان هم، راهی را
قرار داده است تا به ثواب هزار شهید برسند.

اینجا دیگر آن خانم به سخنان من علاقمند شده بود و با دقّت گوش می‌کرد.
من ادامه دادم که در حدیث آمده است:

چند گروه از زنان در روز قیامت با حضرت زهراء^{علیها السلام} محسور می‌شوند و
خداؤند ثواب هزار شهید به آنها می‌دهد.

یکی از آن زنان، زنی است که بر بد اخلاقی شوهرش صبر کند.^{۵۹}

آیا می‌دانی اگر بر این بد اخلاقی شوهرت صبر کنی خداوند ثواب هزار شهید
به تو می‌دهد؟

آیا این مقدار ثواب، کم است؟

به راستی بقای کانون خانواده این قدر برای خداوند مهم است که حاضر است
ثواب هزار شهید را به آن زنی بدهد که تلاش می‌کند تا یک خانواده از هم نپاشد.
شما در کجای دنیا می‌توانید چنین اهمیتی را که اسلام به خانواده داده است،
بیابید!

آری، زنی که در زندگی خود با بد اخلاقی شوهر خود می‌سازد و نمی‌گذارد
فرزندان او به «بچه‌های طلاق» تبدیل شوند، فداکاری بزرگی می‌کند و خداوند نیز
در مقابل این فداکاری، ثواب هزار شهید به او می‌دهد.
با شنیدن این سخنان، آن خانم به زندگی خود بازگشت.

بهترین شفیع برای یک خانم

آیا این صدا را می‌شنوی؟

من خانهٔ تنهایی هستم، من خانهٔ تاریکی هستم!

این صدای قبر من و تو است که هر روز این ندا را می‌دهد!

امام صادق علیه السلام فرمود که قبر هر روز این چنین سخن می‌گوید.^{۶۰}

آیا برای تاریکی قبر فکری کرده‌ایم؟

ما سفری در پیش رو داریم که دیر یا زود فرا می‌رسد و باید برای خود زاد و توشهای داشته باشیم.

شما فکر می‌کنید بهترین چیز برای انسان در آن لحظه چه می‌باشد؟

آن لحظه‌ای که همه، ما را تنها می‌گذارند.

همهٔ دوستان و آشنايان، بعد از اینکه ما را به خاک سپردند به منزل بر می‌گردند و
ما می‌مانیم و یک دنیا تنهایی و تاریکی!

خواهرم!

آیا می‌خواهی سخن امام باقر علیه السلام را برایت ذکر کنم؟

آن حضرت در حدیثی فرمود که در شب اول قبر، هیچ چیز برای زن، بهتر از رضایت شوهرش نیست!

آری، بهترین شفیع زن در قبر، رضایت شوهرش می‌باشد!

امام باقر علیه السلام ادامه می دهد:

وقتی که حضرت زهراء علیها السلام از دنیا رفت، حضرت علی علیها السلام او را به خاک سپرد.
بعد از اینکه مراسم به خاک سپاری حضرت زهراء علیها السلام تمام شد حضرت
علی علیها السلام، کنار قبر همسر خود ایستاد و رو به آسمان کرد و با خدا چنین سخن
گفت:

بار خدایا!

من از دختر پیامبر تو راضی هستم.^{۶۱}

حضرت علی علیها السلام می داند که در آن لحظه هیچ چیز به اندازه رضایت شوهر،
برای حضرت زهراء علیها السلام مفید نیست برای همین این دعا را می کند!
خواهرم!

به حق حضرت زهراء علیها السلام، به گونه ای زندگی کن که شوهر شما هم همین دعا را
برایت بکند!

چقدر خانم ها را دیده ام که چون از قبر و قیامت می ترسند، کارهای مستحبی
زیادی انجام می دهند، در حالی که حقوق واجب شوهر خود را مراعات
نمی کنند!

بعضی از آقایان به من مراجعه کرده اند و پیش من درد دل کرده اند که زن من هر
شب چهارشنبه، به جمکران می رود، و من از این کار او ناراضی هستم، اما هر چه
به او می گوییم که من راضی نیستم، او گوش نمی کند.

آخر کجا امام زمان علیها السلام، راضی است که زن بدون اجازه شوهر به جمکران برود؟
آخر ما با این دردهای جامعه خود چه کنیم؟ با چه کسی سخن بگوییم؟
چرا بعضی از زنان جامعه باید این چنین از وظیفه خود بی اطلاع باشند!
از آن زمانی که عشقی بدون معرفت، گریان گیر جامعه ما شد، از آن زمان که ما به

دنبال کسب معرفت نرفته، اهل عرفان شدیم، این بلاحا بر سر ما آمد.

خواهر من!

اگر می خواهی خدا به تو رحم کند،

اگر می خواهی برای سفر قبر و قیامت خود کاری کنی،

اگر می خواهی شب اول قبر شب راحتی تو باشد،

اگر می خواهی امام زمان ع از تو راضی باشد،

کاری کن که شوهرت از تو راضی باشد.

اما ای آقای محترم، با شما هستم،

می دانم که همسرت را خیلی دوست داری!

او در زندگی شما خیلی زحمت می کشد و برای راحتی شما چه سختی ها را
تحمل می کند!

بی‌الآن، عهدی با خودت بیند!

اگر تقدیر این گونه بود که بعد از صد سال، همسر تو زودتر از تو جان به جان
آفرین تسلیم کرد، همان کاری که حضرت علی ع انجام داد، تو هم انجام بدہ.

تو نباید بعد از آن که همسر مهربانی را دفن کردن زود به خانه برگردی!

اگر می خواهی به همسرت کمکی کرده باشی، اگر می خواهی که زحمات او را
بی پاسخ نگذاری! باید این کاری را که می گوییم بکنی!

در این لحظه حساس، همسر تو محتاج آن دعای توست!

شاید هم از او در زندگی مشترک مقداری گله داشتی اما دیگر وقت این حرفها
نیست!

خودت را جای او بگذار!

تو باید او را کمک و یاری کنی! او سخت ترین لحظه ها را سپری می کند!

آري، تو وضو مي گيري و مي آيی کنار قبر همسر خود مي ايشتي و دست هایت
را به سوي آسمان بلند مي کني و چينين مي گويند:
خدا يا!

من از همسر خود راضي هستم!
و چون خداوند اين سخن تو را مي شنود رحمت را بر همسر تو نازل مي کند.
هبيچ وقت نگو که خدا مي داند که من از او راضيم.
مگر خدا نمي دانست که حضرت علی علیه السلام از حضرت زهرا علیها السلام راضي است، اما
در گفتن اين جمله کنار قبر، رازی نهفته است که حضرت علی علیها السلام، همين جمله را
کنار قبر همسرش مي گويد.

خدا همه گناهان تو را بخشید!

آیا تا به حال کربلا رفته‌ای؟

السلام عليك يا ابا عبد الله!

خوشابه حالت آن وقتی که در «بین الحرمين» قدم بر می‌داشتی و زمزمه
می‌کردی:

گرد حرم دویده‌ام صفا و مروه دیده‌ام

هیچ کجا برای من کرب و بلا نمی‌شود

حال اگر کربلا رفتی و آداب این سفر را مراعات کردی خداوند ثواب زیادی به
تو می‌دهد.

سخن گفتن در مورد آداب کربلا، نیاز به فرصت دیگری دارد ولی در اینجا به
این نکته اشاره می‌کنم که امام صادق علیه السلام خطاب به آنان که کربلا می‌روند، اما آداب

این سفر را رعایت نمی‌کنند فرمود:

اگر به کربلا نروید بهتر است.^{۶۲}

یکی از یاران امام صادق علیه السلام، چون این سخن را از آن حضرت شنید عرض کرد:

مولای من! با این سخن کمر مرا شکستی؟ چرا این چنین سخن می‌گویی؟

حتماً تو همین سؤال را می‌کنی، مگر زیارت کربلا مورد تأکید واقع نشده است،

پس چرا امام صادق علیه السلام این گونه سخن می‌گوید؟

علّت آن این است که در کربلا باید همواره غمناک باشی و در آن سرزمین خنده نکنی و عطر نزni و...^{۶۲}

به هر حال، چون زائر واقعی امام حسین علیه السلام می‌خواهد از کربلا برگردد فرشته‌ای او راندا می‌کند که خدا گناهان تو را بخشید و پرونده اعمال تو پاک شد. آیا می‌دانی وقتی مادری نوزاد خود را بزرگ کرده و آن نوزاد از شیر گرفته شد فرشته‌ای می‌آید و خطاب به مادر می‌کند و با او سخن می‌گوید؟
خواهرم!

آیا آن صدا را شنیده‌ای؟

آن فرشته چه می‌گوید؟

پیامبر ﷺ فرمود که آن فرشته چنین می‌گوید:

۶۳ خدا گناهان تو را بخشید و پرونده اعمال تو پاک شد.

آری، مادری که فرزند خود را یک سال و نیم یا بیشتر شیر داده است، شایسته دریافت جایزه بزرگی است!

و خداوند همان جایزه‌ای را که به زائر کربلا می‌دهد به این مادر می‌دهد.

خواهرم!

آیا باز هم می‌گویی که خدا بین مردان و زنان فرق گذاشته است؟

و تو می‌دانی که من نمی‌خواهم ثواب زیارت کربلا را کمرنگ کنم بلکه من می‌خواهم ثواب شیر دادن به فرزند را برایت بیان کنم.

تو باید در هنگامی که به فرزند خویش شیر می‌دهی چنان احساس غرور و افتخار کنی که همهٔ حسرت آن احساس درونی تو را داشته باشند.

لیوان آبی که عبادتی بزرگ است!

همسر تو از صبح زود به محل کار رفته است و چه زحماتی را کشیده تا بتواند زندگی بهتری برای خانواده خود فراهم کند.
اکنون دیگر نزدیک است که به خانه برگردد.
چه چیزی می‌تواند خستگی او را بر طرف کند؟
آیا چیزی جز محیتی که از همسر خود می‌بیند می‌تواند این خستگی را از دل و جان او بزداید؟

شوهرت به خانه آمده است و تو مثل همیشه یک فنجان چای یا یک لیوان نوشیدنی برای او می‌آوری!

شوهرت این چای یا نوشیدنی را در دست تو می‌بیند که با چه عشقی به او تقدیم می‌کنی.

و شاید به من بگویی: «من هم خسته‌ام، در خانه کار زیاد انجام داده‌ام، خوب چه اشکال دارد آقای شوهر، خودش برود و چای بربزد و بخورد؟».

من در جواب تو می‌گوییم:

اشکالی ندارد، اما من دوست ندارم تو یک ضرر بزرگ بکنی!
و حتماً با خود می‌گویی یک لیوان آب یا یک فنجان چای دست شوهر ندادن دیگر این قدر بزرگ نمایی ندارد؟

آیا موافقی حديث رسول خدا ﷺ را برای تو بخوانم:
آن حضرت فرمود:

هر زنی که به شوهر خود، آب گورا بدهد و او را سیراب سازد بداند که این کار
او از یک سال عبادت بهتر است.^{۶۴}

یک سال عبادتی که شب‌ها تا به صبح مشغول نماز باشد و روزها روزه بگیرد!
خواهرم!

حتماً تعجب کردی که چرا پیامبر ﷺ یک لیوان آب دست شوهر دادن را بالاتر
از یک سال نماز شب خواندن و یک سال روزه گرفتن می‌داند!
تعجب نکن!

نگاهی به جامعه فعلی ما بیندار، بین آمار طلاق چقدر بالا رفته است!
بین همه هشدار می‌دهند که در جامعه باید کانون خانواده‌ها را استحکام
بخشید!

آری، این کلام رسول خدا ﷺ را باید زنانی بشنوند بدترین رفتار را با شوهر
خود دارند!

اگر زنانی که مشتاق کمال معنوی هستند این حديث را بشنوند حتماً سعی
می‌کنند که بهتر شوهر داری بنمایند.
خواهرم!

ممکن است شوهر شما صبح با حالت قهر و غضب خانه را ترک کرده باشد و
واقعاً هم حق با شما باشد، اما شما برای این که ثواب یکسال روزه و نماز شب را
داشته باشی، بزرگواری کن و با یک لیوان شربت، از شوهر خود پذیرایی کن!
تو این کار را به خاطر خدا و به خاطر خودت، انجام بده!

آری، من نمی‌گویم به خاطر شوهرت، من می‌گویم چه طور شما در دل شب،

وقتي همه خواب هستند بلند می‌شوي و ضو می‌سازی و رو به قبله می‌ایستی و
نماز شب می‌خوانی، آيا قصد قربت نمی‌کنی؟

یک لیوان شربت خوشمزه آماده کن و آن را پیش شوهرت ببر!
نگو من کوچک می‌شوم، تو داري با خدا معامله می‌کنی، چه کار به اين داري که
شوهرت چه فکري می‌کند.

اکنون به جاست که به تو بگويم: «عبادت قبول!».
آري، اين يك لیوان شربت که به دست شوهرت دادی عبادت بود، آن هم چه
عبادتی!

به اميد آن روزی که همه زنان جامعه ما محبت به همسر را از بزرگترین
عبادتها بدانند.

بهترین راه آمرزش گناهان

همه ما می‌دانیم که گناه و معصیت، روح انسان را آلوده می‌کند و مانع بزرگی برای رشد و کمال او محسوب می‌شود.
گناه باعث سیاهی قلب انسان می‌گردد، به طوری که دیگر او لذت مناجات با خداوند را درک نمی‌کند و نمی‌تواند با او معاشقه نماید و در درگاه او قطره اشکی بریزد.

این گناه است که انسان را از نماز شب محروم می‌دارد و همچین مانع باریدن باران می‌شود و موج بلا را به سوی انسان می‌کشاند.^{۶۵} به همین دلیل انسان باید برای بخشش گناهانش فکری بکند تا اثرات آن بیش از این در زندگی او باقی نماند.

البته گناهانی که مربوط به حق الناس است باید نسبت به پرداخت حق مردم اقدام نمود، اما سؤال این است گناهانی را که مربوط به حق الله است چگونه از پرونده اعمال خود پاک کنیم؟

خواهرم!

آیا اطلاع دارید پیامبر ﷺ خدمت کردن به همسر را به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل بخشش گناهان معرفی کرده است؟
آن حضرت فرمود:

چون زنی به شوهر خود آب گوارایی بدهد خداوند شصت
گناه اورامی بخشد.^{۶۶}

آری، اگر چشم باطن می‌داشتی می‌دیدی که چگونه گناهانت هنگامی که به شوهر خود خدمت می‌کنی از وجودت فرو می‌ریزد.
در آن موقع که با عشق، به همسر خود خدمت می‌کنی، دقّت کن که چگونه در وجودت نشاط و شادمانی موج می‌زند و گویی که روحت سبک شده است.
این نشاط و سبکی برای این است که روح تو از تیرگی گناهان پاک شده است،
گویی آن زنجیرهایی که از گناهان به پای روح شما بسته شده بود باز شده و برای همین است که روح تو می‌تواند آزادانه پرواز کند.

تصوّر کنید یک نفر مثلاً یک هفتنه بدن خود را شستشو نداده حال که بعد از یک هفتنه به حمام می‌رود و بدن خود را تمیز می‌کند یک احساس سبکی و راحتی به او دست می‌دهد، چون که بدنش تمیز شده و آلودگی‌ها از آن پاک شده است.
همین طور وقتی شما برای همسر خود یک نوشیدنی می‌بری و خدمت او را می‌کنی، گناهان از صفحه روح شما زدوده می‌شود، در نتیجه شما احساس سبکی و نشاط می‌کنی.

خلاصه کلام آن‌که همانطور که اسلام نماز و روزه، استغفار، دعا و گریه را برای پاک شدن گناهان معرفی می‌کند خدمت کردن به شوهر را به عنوان یکی از بهترین راههای بخشش گناه اعلام می‌نماید.

پس برای این‌که به بخشش الهی بررسی به شوهر خود توجه بیشتری کن و تمام عشق و محبتی را که انتظارش را داری، به همسر خود هدیه کن تا طوفانی سهمگین بر برگ برگ گناهانت وزیدن کند و مشمول بخشش بی‌انتهای خداوند شوی.

اتاق تنهایی شوهرت را بشناس!

وقتی برای تو مشکلی پیش می‌آید چه کار می‌کنی؟

درست است، تلاش می‌کنی تا یک نفر را بیابی که با او درد دل کنی و از این راه،
مقداری آرام بشوی.

آری، برای زنان، درد دل کردن یک نیاز طبیعی برای رفع فشارهای روحی
می‌باشد.

برای همین است که وقتی متوجه می‌شوی برای شوهرت مشکلی پیش آمده
است نزد او می‌روی تا با او سخن بگویی، چون فکر می‌کنی او هم مثل تو نیاز به
همدم دارد، اما این کار تونه تنها به شوهرت کمکی نمی‌کند بلکه موجب آزار او
می‌شود.

حتماً تعجب می‌کنی!

آری، جای تعجب هم دارد و تو نمی‌دانی که چقدر خانواده‌ها به خاطر ندانستن
این موضوع با مشکل روپرورد شده‌اند.

حالا من می‌خواهم یک «راز مردانه» را یاد تو بدهم و فکر نمی‌کنم شوهرت تا
به حال آن را به تو گفته باشد.

وقتی یک مرد با مشکلی روبرو می‌شود دوست دارد به گوشۀ تنهایی برود و در پشت دیوار سکوت پناه بگیرد.

آری، حتماً دیده‌ای که شوهرت از محل کار به خانه آمده است و در دنیای خود فرو رفته است!

درست این همان لحظه‌ای است که شوهر شما به «اتاق تنهایی» خود رفته است.

تو باید بدانی که شوهر شما به جای آن‌که با دیگران درد دل کند دوست دارد در تنهایی، به مشکل خود فکر کند و خودش راه حلی پیدا کند و وقتی به راه حل مفیدی رسید و به آرامش خود دست یافت از آن حالت انزوا خارج می‌شود. آری، زنان با هم صحبتی با دیگران به آرامش می‌رسند، اما مردان با فکر کردن و یافتن راه حل است که به آرامش می‌رسند.

پس بگذار شوهرت در مسیر یافتن راه حل گام بردارد و چون راه حل مشکل خود را یافت و به آرامش رسید خودش سراغ تو خواهد آمد.

او در موقعی که در اتاق خلوت خودش است ۹۵٪ حواسش به مشکلش می‌باشد و برای همین نمی‌تواند در این لحظه، نیاز محبت تو را پاسخ بدهد. تو باید در این موقع صبرکنی و نگران هم نشوی و بدانی که این حالت شوهرت کاملاً طبیعی است.

به زودی او از اتاق خلوت خود بیرون می‌آید و دوباره همان شوهر مهربان تو می‌شود به شرط این که او را مقداری، راحت بگذاری.

پس به من قول بده وقتی دیدی شوهرت، در فکر فرو رفته است، لحظاتی او را

به حال خودش بگذاری و این قدر نگران نشوی.

از امروز دیگر از این رفتار شوهر خود نگران نمی‌شوی چون آن را طبیعی می‌دانی و خوب می‌دانی که اگر شوهرت در دنیای خود فرو رفته است به هیچ وجه از تو و زندگی تو ناراحت نیست بلکه دارد در اتفاقِ تنهایی خود سیر می‌کند و به زودی به اتفاقِ عشق باز خواهد گشت.

سکوت شوهرت را درست معنی کن!

حتماً در زندگی شما پیش آمده است که شوهر شما مددتی در سکوت فرو رفته است.

من زنان زیادی را دیده ام که سکوت شوهر خود را این گونه معنی کرده اند:
«شوهر من با این کار به من پیام می دهد که دیگر از من سیر شده است».

وقتی مردان می فهمند که همسرشان سکوت آنها را این گونه معنی کرده نزدیک است که از تعجب شاخ در بیاورند!

اما علت این که زنان سکوت شوهر خود را این گونه تفسیر می کنند چیست؟
وقتی در ویژگی زنان دقت می کنیم می بینیم که یک زن، زمانی سکوت می کند
که طرف مقابل خود را قابل اعتماد نمی یابد و برای همین خیال می کند اگر شوهر او سکوت کرده برای این است که به او اعتماد ندارد.

این فکر غلطی است چون سکوت زن و مرد با هم فرق دارد، آری، زن سکوت می کند چون به طرف مقابل خود اعتماد ندارد، اما مرد سکوت می کند چون می خواهد فکر کند و راه حلی پیدا کند.

جالب است بدانید که مرد با سکوت، فکر می کند، اما زن با سخن گفتن، فکر

می‌کند.

خوب است مقداری در این باره توضیح بدهم:

آیا می‌دانید هدف زنان از سخن گفتن چیست؟

جواب این سؤال خیلی عجیب است: هدف زنان از سخن گفتن، رسیدن به چیزهایی است که مردان برای رسیدن به همان چیزها سکوت می‌کنند. اینجاست که مرد و زن باید ویژگی‌های یکدیگر را خوب بشناسند تا بتوانند زندگی سعادتمندی داشته باشند.

در اینجا به دو هدف مشترکی اشاره می‌کنم که زن و مرد برای رسیدن به آنها، دو راه متفاوت طی می‌کنند:

الف. فکر کردن و پردازش نمودن اطلاعات

هنگامی که در زندگی و یا کار یک مرد مسأله‌ای پیش می‌آید که باید در مورد آن فکر شود، مرد سکوت می‌کند و به فکر کردن و پردازش اطلاعات می‌پردازد، ولی درست در همین شرایط، زن نیاز دارد تا یک نفر را پیدا کند و با او سخن بگوید و به این وسیله پردازش اطلاعات نماید.

ب. رسیدن به آرامش و بدست آوردن روحیه خوب.

مرد وقتی با ناراحتی و نگرانی رو برو می‌شود سکوت می‌کند و می‌خواهد از این راه به آرامش برسد و از فشار نگرانی خود فرار کند، اما زن، هنگامی که با استرس رو برو می‌شود شروع به سخن گفتن می‌کند.

خواهرم!

اکنون هرگاه دیدی که شوهر تو سکوت اختیار کرده است این گونه به او کمک

کن:

- الف. از حالت سکوت و خاموشی او انتقاد نکن.
- ب. کوشش نکن تا با سخنان خود او را در حل مشکلش، یاری نمایی.
- ج. انتظار نداشته باش که در این شرایط، او احساسات خود را برای شما بیان کند.
- د. خونسردی خود را حفظ کن.

وقتی شوهرت از تو فاصله می‌گیرد

بارها پیش آمده است دیده‌ای که شوهرت، به یکباره، نسبت به تو بی‌خيال و
بی احساس می‌شود.

آقای شوهر از تو فاصله می‌گیرد و دیگر توجّهی به تو نمی‌کند.

هر چه فکر می‌کنی که چه اشتباهی مرتكب شده‌ای به نتیجه‌ای نمی‌رسی، ولی
بعد از مدتی می‌بینی که سروکله همان آقای شوهر مهربان پیدا شد.

خواهرم!

آیا می‌دانی همه مردان دنیا این طوری هستند؟

این یک ویژگی مردانه است، خوب گوش کن!

ما مردان، گاهی از چیزهای مورد علاقه خود فاصله می‌گیریم، اما بعد از مدتی با
عشق بیشتری به سوی آنها باز می‌گردیم.

پس اگر شوهر تو هم مثل بقیه مردان، گاهی از تو فاصله می‌گیرد نگران نباش!
چقدر خانم‌ها را دیده‌ام که چون شوهرشان از آنها فاصله گرفته است نگران
شده‌اند.

آری، یک زن فقط وقتی از شوهر خود فاصله می‌گیرد که از او رنجیده باشد

برای همین زن خیال می‌کند اکنون که شوهرش از او فاصله گرفته پس حتماً از او رنجیده شده است.

نه، این طور نیست، ممکن است اصلاً شوهرتان از شما رنجیده نشده باشد، اما نیاز داشته باشد مددتی از شما فاصله بگیرد.

و حق داری بگویی که دنیای شما مردان دنیای عجیبی است!
تو باید این مطالب را بدانی!

تو می‌خواهی یک عمر با شوهرت زندگی کنی پس چقدر ویژگی‌های او را می‌شناسی؟

گاهی مرد بدون آن که خودش هم دلیل آن را بداند احساس می‌کند که باید از همسرش فاصله بگیرد، اما بعد از مددتی دوباره به سوی همسرش بر می‌گردد و با شدت بیشتری به او اظهار علاوه می‌کند.

شما باید بدانید که او از شما فاصله می‌گیرد تا استقلال خود را به دست آورد.
در صورتی که شما شوهر خود را از نیاز خود محروم کنید در واقع فرصت اندیشه کردن درباره عشق را از او گرفته‌اید.

شوهر شما وقتی در عشق ورزی به کمال رسید بعد از مددتی، یاد استقلال خود می‌افتد و برای رسیدن به آن استقلال از شما فاصله می‌گیرد.

شما نباید از چیزی بترسید، مقداری صبر کنید وقتی نیاز او به استقلال ارضاء شد، آن وقت می‌بینی با دنیایی از عشق به سوی شما باز می‌گردد.
برای همین اگر گاهی شوهرتان خواست بدون شما و با دوستان خود به گردش برود به او این اجازه را بده تا نیاز او به عشق ورزیدن به تو زنده شود.^{۶۷}

چند پیشنهاد برای خانم‌ها

۱. سعی کنید لطافنی را که در بوی خوش نهفته است کشف کنید.

مجموعه‌ای از عطرهای خوب تهیه کنید و هر شب، یکی از آنها را استفاده کنید و از شوهرتان بخواهید تا به شما بگوید از کدام عطر بیشتر خوشش می‌آید. وقتی که متوجه شدید که شوهر شما با چه عطری بیشتر ذوق می‌کند همواره آن عطر را استفاده کنید.

۲. وقتی قرار است مهمان بیاید خانه را به چه شکلی در می‌آوری؟

همین امشب همه آن کارها را انجام بده! خانه را مرتب کن و شام خوشمزه‌ای تهیه کن!

زیباترین لباس خود را پوش!

اگر بتوانی چند شاخه گل روی میز بگذار.

شوهرت وارد خانه می‌شود و سؤال می‌کند که آیا امشب مهمان داریم؟ و تو می‌گویی:

«بله، عزیزترین عزیزانم مهمان من است!».

و با دست اشاره به شوهرت می‌کنی!

آری، تو بهترین مهمانی هستی که خدا به من داده است.

۳. راه نفوذ بر قلب شوهر، چشم اوست، پس تلاش کن که اورا از راه آنچه
می‌بیند مجدوب خود کنی!

امروز به معازه برو و چند شمع بزرگ و زیبا خریداری کن!

نور شمع یکی از راههای آسان و مؤثر برای ایجاد محیط صمیمی است.

اگر به رستورانهای درجه یک رفته باشی می‌بینی که آنها با روشن کردن چند
سمع و استفاده از نور آن، محیطی دوستانه و پر از لطفات به وجود می‌آورند!
 ساعتی را مشخص کن به عنوان ساعت عشق و مکان خاصی از خانه را به
عنوان اتاق عشق!

سمع‌ها را آنجا روشن کن!

و شوهرت را به آنجا دعوت کن!

نور ملایم شمع بر آن فضا می‌تابد و شوهر شما وارد آنجا می‌شود.

آیا می‌دانی اگر مرد در چنین محیطی قرار بگیرد بی درنگ احساس آرامش
می‌کند!

نور شمع باعث می‌شود تا حالتی خوشحال کننده پیش بیايد!

شوهر شما سؤال می‌کند که این کارها برای چیست؟ و شما در جواب
می‌گویی:

«نور قرمز شمع، نور عشق است، و از قلب من، همواره نور عشق بر وجود تو

می تابد».

۴. برای آن که یک احساس خوب به شوهرتان بدهید لازم نیست کارهای زیادی انجام دهید، آری، گاه یک لبخند، یک بوسه کفايت می کند، در اين جاست که شوهر شما به زندگی خود می بالد.

شما باید بدانید به خاطر خوشبختی خودتان هم که شده باید همسر شاد و خوشحالی داشته باشید برای همین تلاش کنید تا اسباب شادمانی او را فراهم سازید.

در درون شوهر شما، کودک کم سن و سالی است که نیاز به مراقبت دارد، شما باید آن کودک درون همسر خود را نوازش کنید.

شاید باور نکنید وقتی شوهر شما خسته از محل کار بر می گردد و شما به استقبال او می روید و یک فنجان چای تازه دم به او می دهید، چقدر شوهرتان احساس خوشبختی می کند.

۵. وقتی شوهرتان از محل کار به خانه می آید بد اخلاقی را کنار بگذارید و سعی کنید به روی او لبخند بزنید.

عادت کنید که به مدت یک ساعت بعد از آمدن شوهرتان به خانه، هیچ حرف ناخوشایندی نزنید.

او نیاز به استراحت فکر دارد، بگذارید مقداری ذهن او آرام بگیرد، بعد از یک ساعت اگر حرفی دارید با او در میان بگذارید.

۶. آیا می دانید بهترین زنان چه کسی است؟

امام صادق علیه السلام می فرماید:

بهرین زنان زنی است که چون با شوهرش خلوت کند لباس حیا را از تن بکند
و چون از خانه بیرون رود، لباسی از حیا و عفت بر تن کند.^{۶۸}

آری، حیا و عفت چیز خوبی است، اما نه در مقابل شوهر خودت!

این دستور اسلام است که زن هنگامی که با شوهر خود خلوت می کند، بایستی
برای شوهر خود طنازی و عشوه گری کند و هر گونه پرده و حجاب میان خود و
شوهرش را بردارد.

او باید حالت خجالت را در هنگامی که با شوهر است کنار بگذارد تا غریزه
جنسی شوهر او به شکلی حلال و کامل و درست اشباع گردد در این صورت
است که وقتی مرد به محل کار می رود دیگر هیچ مجالی برای توجه به زنان دیگر
پیدا نمی کند.

پیامبر ﷺ بهرین زنان را زنی معرفی می کند که نسبت به شوهر خود حالتِ
شهوت بیشتری داشته باشد.^{۶۹}

۷. از باغچه خانه خود مقداری گل زیبا و خوش بو بچین.
شاید هم اصلاً خانه شما باغچه‌ای ندارد، خوب اسکال ندارد می توانی چند
شاخه گل از گل فروشی خریداری کنی.
شب که شد قبل از اینکه شوهر شما به بستر برود گلبرگ‌های آن گل‌ها را بر
روی بستر او بپاش.

هنگامی که همسر شما می آید تا استراحت کند به او این چنین بگو:

«زندگی کردن با تو برایم مانند بستری از گلهای زیباست.»
اکنون در بستری از گلبرگ در کنار همسر خود باشید و از کنار هم بودن لذت
بپرید.

گلبرگ گل‌ها می‌توانند خستگی‌های همسرتان را بر طرف کند و به او انرژی
مثبت و شادمانی بدهد.

امیدوارم این کتاب توانسته باشد محبت شما را نسبت به همسرتان، زیادتر
نموده و کانون خانواده شما را پر از عطر خوش عشق و دوستی کرده باشد.
«پایان»

پی نوشت ها

١. الإمام الصادق عليه السلام: «الكاد على عياله كالمجاهد في سبيله»: الكافي ج ٥ ص ٨٨، كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣ ص ١٦٨، وسائل الشيعة ج ١٧ ص ٦٧، مستدرك الوسائل ج ٧ ص ٣٧٨، بحار الأنوار ج ٩٣ ص ٣٢٤.
٢. رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنْ صَبَرَ الْمُسْلِمُ فِي بَعْضِ مَوَاطِنِ الْجَهَادِ يَوْمًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَهُ مِنْ عِبَادَةِ أَرْبَعينِ سَنَةٍ»: مستدرك الوسائل ج ١١ ص ٢١، شرح نهج البلاغة ج ١٠ ص ٣٩.
٣. رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «... إِنَّ الْعُمْرَةَ خَيْرٌ مِنَ الدِّينِ وَمَا فِيهَا...»: مجمع الزوائد ج ٣ ص ٧٤، المعجم الكبير ج ٩ ص ٤٤، كنز العمال ج ٧ ص ٦٠١.
- رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْعُمْرَةُ كَفَّارَةٌ لِكُلِّ ذَنْبٍ...»: كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٢ ص ٢٢٠، وسائل الشيعة ج ١٤ ص ٣٠١.
٤. رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «... مِنْ كَانَ فِي خَدْمَةِ عِيالِهِ فِي الْبَيْتِ وَلَمْ يَأْنِفْ، كَتَبَ اللَّهُ اسْمَهُ فِي دِيْوَانِ الشَّهَادَةِ... وَكَبَّ لَهُ بِكَلَّ قَدْمٍ ثَوَابَ حَجَّةٍ وَعُمْرَةً»: مستدرك الوسائل ج ١٣ ص ٤٨، بحار الأنوار ج ١٣٢١٠١، جامع أحاديث الشيعة ج ١٢ ص ٤٠٣، جامع السعادات ج ٢ ص ١٠٩.
٥. دخل رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ على علي عليه السلام فوجده هو وفاطمة عليها السلام يطحنان في الجاروش ، فقال النبي: أيكمَا أعيي؟ فقال علي: فاطمة يا رسول الله، فقال لها: قومي يا بنية. فقامت وجلس النبي موضعها مع على فواساه في طحن الحب: بحار الأنوار ج ٤٢ ص ٥١.
٦. إذا أردت زيارة الرضا عليه السلام بطروس فاغسل عند خروجك عن منزلك وقل حين تغسل: اللهم طهرني وطهر قلبي... وسر حتى تقف على قبره عليه السلام وتستقبل وجهه بوجهك ، واجعل القبلة بين كتفيك ، وقل: أشهد أن لا إله إلا الله... وارزقني بهم خير الدنيا والآخرة»: عيون أخبار الرضا عليه السلام ج ١ ص ٣٠٢.

٧. رسول الله ﷺ: «... لا يخدم العيال إلّا صديق أو شهيد أو رجل يربّيه به خير الدنيا والآخرة»: مستدرك الوسائل ج ١٣ ص ٤٨، بحار الأنوار ج ١٠١ ص ١٣٢، جامع أحاديث الشيعة ج ١٢ ص ٤٠٣.
٨. رسول الله ﷺ: «قول الرجل للمرأة إني أحّبّك لا يذهب من قلبه أبداً»: الكافي ج ٥ ص ٥٦٩، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٢٣.
٩. رسول الله ﷺ: «جلس المرء عند عياله أحّبّ إلى الله تعالى من اعتكاف في مسجدي هذا»: ميزان الحكمة ج ٢ ص ١١٨٦ (نقلًا عن تنبية الخواطر ج ٢ ص ١٢٢).
١٠. رسول الله ﷺ: «تهادوا تحابوا، تهادوا فإنّها تذهب بالضياع»: الكافي ج ٥ ص ١٤٤، الخصال ص ٧٧، وسائل الشيعة ج ١٧ ص ٢٨٧؛ رسول الله ﷺ: «تهادوا فإنّ الهداية تذهب وحر الصدر...»: فتح الباري ج ٥ ص ١٤٥، عمدة القاري ج ١٣ ص ١٢٥، تحفة الأحوذى ج ٦ ص ٢٧٦، المعجم الأوسط ج ٢ ص ١٤٦، نصب الرأبة ج ٥ ص ٢٥٦، مسند الشهاب لابن سلامة ج ١ ص ٣٨٢.
١١. رسول الله ﷺ: «إذا خرج أحدكم إلى سفر ثمّ قدم على أهله، فليهدّهم وليطرفهم ولو حجارة»: مكارم الأخلاق ص ٢٦٦.
١٢. رسول الله ﷺ: «إن الصدقة تطفئ غضب ربّ...»: قرب الإسناد ص ٧٦، النوادر للراوندي ص ٨٣؛ الإمام الصادق ع: «إن صدقة الليل تطفئ غضب ربّ»: الكافي ج ٩٤، تفسير العياشي ج ٢ ص ١٠٨؛ رسول الله ﷺ: «الصدقة في السرّ تطفئ غضب ربّ»: المستدرك للحاكم ج ٣ ص ٥٦٨، صحيح ابن حبان ج ٨ ص ١٠٣.
١٣. رسول الله ﷺ: «الصدقة تمنع سبعين نوعاً من أنواع البلاء...»: الجامع الصغير ج ٢ ص ١١٥، كنز العمال ج ٦ ص ٣٤٦، تاريخ بغداد ج ٨ ص ٢٠٤؛ رسول الله ﷺ: «الصدقة تمنع ميتة السوء...»: ثواب الأعمال ص ١٤٠، مكارم الأخلاق ص ٣٧٨.
١٤. رسول الله ﷺ: «اكتروا الصدقة ترزقا...»: أعلام الورى ص ٣٣٣، بحار الأنوار ج ٧٤ ص ١٧٦.
١٥. الإمام الصادق ع: «الصدقة تقضى الدين وتختلف بالبركة...»: الكافي ج ٤ ص ٩، عدّة الداعي ص ٦٠، وسائل الشيعة ج ٩ ص ٣٦٧.
١٦. رسول الله ﷺ: «تبسمك في وجه أخيك صدقة...»: سنن الترمذى ج ٣ ص ٢٢٨، مجمع الزوائد ج ٣ ص ١٣٤.

١٧. أمير المؤمنين عليه السلام: «الصدقة دواء منجع»: الدعوات للراوندي ص ١٨١، نهج البلاغة ج ٤ ص ٤، دستور معالم الحكم ص ١٦.

١٨. سُئل رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه: أي الأعمال أحب إلى الله؟ قال: «أتباع سرور المسلم»: قرب الإسناد ص ١٤٥، وسائل الشيعة ج ١٦ ص ٣٥٦.

١٩. الإمام الباقر عليه السلام: «ما نعبد الله بشيء أحب إلى الله من إدخال السرور على المؤمن...»: الكافي ج ٢ ص ١٨٨
الإمام الباقر عليه السلام: «إن أحبت الأعمال إلى الله إدخال السرور على المؤمن...»: المحسن ج ٢ ص ٣٨٨، بحار الأنوار ج ٧١ ص ٢٨٩؛ الإمام الصادق عليه السلام: «... وأفضل الأعمال عند الله إدخال السرور على المؤمن...»: كامل الزيارات ص ٢٧٧.

٢٠. الإمام الباقر عليه السلام: قال رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه: «من سرّ مؤمناً فقد سرّني»: فقه الرضا عليه السلام ص ٣٧٤، الكافي ج ٢ ص ١٨٨، وسائل الشيعة ج ١٦ ص ٣٤٩.

٢١. الإمام الصادق عليه السلام: «لا يرى أحدكم إذا أدخل على مؤمن سروراً أنه عليه أدخله فقط، بل والله على رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه»: الكافي ج ٢ ص ١٨٩، وسائل الشيعة ج ١٦ ص ٣٥٠، بحار الأنوار ج ٧١ ص ٢٩٠.

٢٢. الإمام الصادق عليه السلام: «من أدخل السرور على مؤمن، فقد أدخله على رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه... وكذلك من أدخل عليه كربلاً»: الكافي ج ٢ ص ١٩٢، وسائل الشيعة ج ١٦ ص ٣٥٠، مستدرك الوسائل ج ١٧ ص ٣٩٥.

٢٣. الإمام الباقر عليه السلام: «إذا دخلت فمهم قبل أن تصل إليك أن تكون متوضأة، ثم أنت لا تصل إليها حتى تتوضأ وتصل إلى ركتين، ثم مجّد الله وصلّى على محمد وآل محمد، ثم ادع الله، ومرّ من معها أن يؤمّنوا على دعائك، وقل: اللهم ارزقني لفها ووّدها ورضاهما، ورضي بها، ثم اجمع بيننا بأحسن اجتماع وأسّر ائتلاف...»: الكافي ج ٣ ص ٤٨١، دعائم الإسلام ج ٢ ص ٢١١، وسائل الشيعة ج ٨ ص ١٤٤.

٢٤. رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه: «يفتح أبواب السماء بالرحمة في أربع مواضع: عند نزول المطر، وعند نظر الولد في وجه الوالد، وعند فتح باب الكعبة، وعند النكاح»: مستدرك الوسائل ج ١٤ ص ١٥٢، بحار الأنوار ج ٥٦ ص ٣٥٤.

٢٥. الإمام الصادق عليه السلام: «ما أظنّ رجلاً يزداد في الإيمان خيراً إلّا ازداد حباً للنساء»: الكافي ج ٥ ص ٣٢، كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣ ص ٣٨٤، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٢٢.

٢٦. الإمام الصادق عليه السلام: «ما أظنّ رجلاً يزداد في هذا الأمر خيراً إلّا ازداد حباً للنساء»: الكافي ج ٥ ص ٣٢١.

الإمام الصادق عليه السلام: «كُلّ من اشتدّ لنا حِبًّا اشتَدَ للنساء حِبًّا...»: مستطرفات السرائر ص ٦٣٦، بحار الأنوار

ج ٦٣ ص ٢٨٧

٢٧. الإمام الصادق عليه السلام: «إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى عَلَى سَعْدِ بْنِ مَعَاذٍ وَقَالَ: وَافِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ سَعْوَنَ أَلْفَ مَلَكٍ وَفِيهِمْ

جَرَيْلٌ...»: الأُمَّالِيُّ لِلطُّوسِيِّ ص ٤٣٧.

٢٨. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اهتَرَ عَرْشَ الرَّحْمَانَ لِمَوْتِ سَعْدِ بْنِ مَعَاذٍ»: صحيح البخاري ج ٢٢٧٤، صحيح مسلم ج ٧

ص ١٥٠، مسنون أبي يعلى ج ٥ ص ٣٢٩، الغدير ج ١٠ ص ٤٣.

٢٩. الإمام الصادق عليه السلام: «إِنَّ سَعْدَ بْنَ مَعَاذَ قَدْ مَاتَ، فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ وَقَامَ أَصْحَابُهُ، فَأَمْرَ بِغَسْلِ سَعْدٍ... فَتَبَعَهُ بِلَا

حَذَاءٍ وَلَا رَدَاءً... ثُمَّ كَانَ يَأْخُذُ يَمِنَةَ السَّرِيرِ مَرَّةً، وَيُسَرِّهُ السَّرِيرَ مَرَّةً، حَتَّىٰ اتَّهَىٰ إِلَى الْقَبْرِ، فَنَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ

حَتَّىٰ لَحْدَهُ... فَلَمَّا أَنْ سَوَّىَ التَّرْبَةَ عَلَيْهِ قَالَتْ أُمُّ سَعْدٍ: يَا سَعْدَ، هَنِيَّنَا لَكَ الْجَنَّةَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: يَا أُمَّ سَعْدٍ مَّا!

لَا تَجْزِمِي عَلَىٰ رَبِّكَ، فَإِنَّ سَعْدًا قَدْ أَصَابَهُ ضَمَّةً... إِنَّهُ كَانَ فِي خَلْقِهِ مَعَ أَهْلِهِ سَوْءً»: الأُمَّالِيُّ لِلطُّوسِيِّ ص ٤٦٨

الأُمَّالِيُّ لِلطُّوسِيِّ ص ٤٢٨، بحار الأنوار ج ٧٩ ص ٤٩.

٣٠. «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ» خَرَجَ فِي جَنَازَهُ سَعْدَ وَقَدْ شَيَّعَهُ سَعْوَنَ أَلْفَ مَلَكٍ، فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ

قَالَ: مِثْلُ سَعْدٍ يَضِمُّ؟... إِنَّمَا كَانَ مِنْ زَعْرَةٍ فِي خَلْقِهِ عَلَىٰ أَهْلِهِ...»: الكافي ج ٣ ص ٢٣٦؛ الإمام الصادق عليه السلام:

إِنَّ سَعْدَ بْنَ مَعَاذَ قَدْ مَاتَ فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ وَقَامَ أَصْحَابُهُ، فَأَمْرَ بِغَسْلِ سَعْدٍ... فَتَبَعَهُ بِلَا حَذَاءٍ وَلَا رَدَاءً...

فَلَمَّا أَنْ سَوَّىَ التَّرْبَةَ عَلَيْهِ قَالَتْ أُمُّ سَعْدٍ: يَا سَعْدَ، هَنِيَّنَا لَكَ الْجَنَّةَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: يَا أُمَّ سَعْدٍ مَّا!

لَا تَجْزِمِي عَلَىٰ رَبِّكَ، فَإِنَّ سَعْدًا قَدْ أَصَابَهُ ضَمَّةً... إِنَّهُ كَانَ فِي خَلْقِهِ مَعَ أَهْلِهِ سَوْءً»: الأُمَّالِيُّ لِلطُّوسِيِّ ص ٤٦٨

ص ٤٢٨، الأُمَّالِيُّ لِلطُّوسِيِّ ص ٤٢٨، بحار الأنوار ج ٧٩ ص ٤٩.

٣١. براي شرح حال سعد بن معاذ مراجعه كنيد: رجال الطوسي ص ٤٠، رجال ابن داود ص ١٦٨، نقد

الرجال ج ١ ص ٣٨٢، معجم رجال الحديث ج ٩ ص ٩٤، تهذيب التهذيب

ج ١ ص ٣٤٥، الشقات لابن حبان ج ٣ ص ١٤٧، تهذيب الكمال ج ١٠ ص ٣٠٠، الإصابة ج ٣ ص ٧٠.

٣٢. الإمام السجّاد عليه السلام: «لَأَنْ أَدْخُلَ السُّوقَ وَمَعِي درَهُمَ ابْتَاعَ بِهِ لَحْمًاً لَعِيَالِي وَقَدْ قَرِمْوَا إِلَيْهِ، أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ

أَعْتَقَ نَسْمَةً...»: الكافي ج ٤ ص ١٢، بحار الأنوار ج ٢١ ص ٥٣٤.

٣٣. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَيُّهَا النَّاسُ، مَنْ فَطَرَكُمْ مِنْكُمْ صَائِمًا مُؤْمِنًا فِي هَذَا الشَّهْرِ، كَانَ لَهُ بِذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ عِنْقَةٌ

نَسْمَةٌ...»: الأُمَّالِيُّ لِلطُّوسِيِّ ص ١٥٤، فضائل الأشهر الثلاثة ص ٧٨، روضة الوعاظين ص ٣٤٥، إقبال

الأعمال ج ١ ص ٢٦، بشارة المصطفى ص ٤٣٦.

٣٤. رسول الله ﷺ: «من دخل السوق فأشترى تحفة فحملها إلى عياله، كان كحامل صدقة إلى قومٍ محاويج...»: الأمالي للصادق ص ٦٧٢، ثواب الأعمال ص ٢٠١، وسائل الشيعة ج ج ٢١ ص ٥١٤.

٣٥. رسول الله ﷺ: «... من كان له امرأة تؤذيه لم يتقبل الله صلاتها ولا حسنة من عملها حتى تعينه وترضيه... وعلى الرجل مثل ذلك الوزر والعذاب إذا كان لها مؤذياً ظالماً...»: ثواب الأعمال ص ٢٨٤، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ١٦٣، بحار الأنوار ج ٧٣ ص ٣٦٣، الفصول المهمة ج ٢ ص ٣٣٧.

٣٦. «أخبرني أخي جبرئيل ولم يزل يوصنني بالنساء، حتى ظنت أن لا يحل لزوجها أن يقول لها: أَفَ»: جامع أحاديث الشيعة ج ٢٠ ص ٢٤٩.

٣٧. «فashقوا عليهنْ وطيبوا قلوبهنْ حتّى يقتن معكم، ولا تكرهوا النساء ولا تسخطاو بهنْ»: جامع أحاديث الشيعة ج ٢٠ ص ٢٤٩، مستدرك الوسائل ج ١٤ ص ٢٥٣.

٣٨. رسول الله ﷺ: «خيركم خيركم لأهله...»: كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣ ص ٥٥٥، مكارم الأخلاق ص ٢١٦، سنن ابن ماجة ج ١ ص ٦٣٣، سنن الترمذى ج ٥ ص ٣٦٩، الطبقات الكبرى ج ٨ ص ٢٠٥، أسد الغابة ج ٥ ص ٢٨١، البداية والنهاية ج ١٠ ص ١٦٣.

٣٩. الإمام الصادق ع: «... من حسن بزه بأهل بيته، مُدّ له في عمره»: الكافي ج ٢ ص ١٠٥، الأمالي للطوسى ص ٢٤٥، الدر النظيم ص ٦٣٩.

٤٠. أمير المؤمنين ع: «... وإنهنْ أمانة الله عندكم...»: مستدرك الوسائل ج ١٤ ص ٢٥١، جامع أحاديث الشيعة ج ٢٠ ص ٢٤٨.

٤١. رسول الله ﷺ: «حق المرأة على زوجها أن يسدد جوعتها، ويستر عورتها، ولا يقبح لها وجهاً»: الكافي ج ٥ ص ٥١، تهذيب الأحكام ج ٧ ص ٤٥٧.

٤٢. أمير المؤمنين ع: «... فإن المرأة ريحانة ليست بقهريانة...»: نهج البلاغة ج ٣ ص ٥٦، الكافي ج ٥ ص ٥١، كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣ ص ٥٥٦، تحف العقول ص ٨٧، كنز القوائد ص ١٧٧، مكارم الأخلاق ص ٢١٨، عيون الحكم والمواعظ ٥٢٦، كنز العمال ج ١٦ ص ١٨٣.

٤٣. والريحانة: كل بقل طيب الريح، واحدته ريحانة: لسان العرب ج ٢ ص ٤٥٨، الريحان: بنت طيب الراحة: تاج العروس ج ٤ ص ٦١، القاموس المحيط ج ١ ص ٢٢٤، مجمع البحرين ج ٢ ص ٢٤٦.

٤٤. قال أمير المؤمنين عليه السلام في وصيته لابنه محمد ابن الحنفية: «يا بني ... فدارها على كل حال، وأحسن

الصحبة لها ليصفو عيشك»: كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣ ص ٥٥٦، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ١٦٩.

٤٥. أمير المؤمنين عليه السلام: «... وإنهن أمانة الله عندكم...»: مستدرك الوسائل ج ١٤ ص ٢٥١، جامع أحاديث الشيعة

ج ٢٠ ص ٢٤٨.

٤٦. رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه: «إِنَّكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَنْ تَنْفَقْ نَفْقَةً إِلَّا أَجْرَتْ، حَتَّىٰ الْلَّقْمَةَ تَرْفَعُهَا إِلَيْكَ فِي امْرَأْتِكَ»: السنن

الكبرى ص ٣٧٧.

«ومهما أنفقت فهو لك صدقة، حتى اللقمة ترفعها في امرأتك»: صحيح البخاري ج ٦ ص ١٨٩، مسنون

أحمد ج ١ ص ١٧٢، سنن أبي داود ج ١ ص ٦٥٤، السنن الكبرى ج ٦ ص ٢٦٩.

٤٧. «رأيت أبا الحسن عليه السلام اختضب، قلت: جعلت فداك، اختضبت؟ قال: نعم، إن التهيئة ممّا يزيد في عفة

النساء، ولقد ترك النساء العفة بترك أزواجهن التهيئة، ثم قال: أيسرك أن تراها على ما تركت عليه إذا أنت على

غير التهيئة؟ قلت: لا، قال: هو ذاك...»: الكافي ج ٥٦٧٥، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٢٤٦، مكارم الأخلاق

ص ٧٩، الحدائق الناضرة ج ٢٣ ص ١٥٠.

٤٨. الإمام الصادق عليه السلام: «كان رسول الله ينفق في الطيب أكثر مما ينفق في الطعام...»: الكافي ج ٦ ص ٥١٢،

وسائل الشيعة ج ٢ ص ١٤٦، ميزان الحكمة ج ٢ ص ١٧٥٦.

٤٩. الإمام الصادق عليه السلام: «سألت أم سلمة رسول الله عن فضل النساء في خدمة أزواجهن؟ قال: أيما امرأة رفعت

من بيت زوجها شيئاً من موضع إلى موضع تريده به صلاحاً إلا نظر الله إليها...»: الأموال للطوسى ص ٦١٨،

بحار الأنوار ج ١٠٠ ص ٢٥١.

٥٠. جاء رجل إلى رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه فقال: «إِنَّ لِي زَوْجَةً إِذَا دَخَلْتُ تَلْقَنِي، وَإِذَا خَرَجْتُ تَشْبِعُنِي، وَإِذَا رَأَتِنِي

مَهْمَوماً قَالَتْ: مَا يَهْمِكَ؟ إِنْ كُنْتَ تَهْمِمَ لِرِزْقِكَ فَقَدْ تَكَلَّلَ لَكَ بِغَيْرِكَ، وَإِنْ كُنْتَ تَهْمِمَ بِأَمْرِ آخْرِتَكَ فَزَادَكَ اللَّهُ

هَمَّاً، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلوات الله عليه وآله وسلامه: إِنَّ اللَّهَ عَمَّا لَا يَنْهَا، إِنَّهُ نَصْفُ أَجْرِ الشَّهِيدِ»: كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣

ص ٣٨٩، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٣٢.

٥١. قالت أم سلمة: يا رسول الله، ذهب الرجال بكل الخير، فأي شيء للنساء المساكين؟ فقال صلوات الله عليه وآله وسلامه: بلى، إذا

حملت المرأة كانت بمنزلة الصائم القائم المجاهد بنفسه وماله في سبيل الله، فإذا وضعتم كان لها من الأجر

ما لا يدرى أحد ما هو لعظمته، فإذا أرضعتت كان لها بكل مائة كعدل عتق محير من ولد إسماعيل...»: وسائل

الشيعة ج ٢١ ص ٤٥١.

٥٢. الإمام الرضا عليه السلام: «من تصدق وقت إفطاره على مسكين برغيف، غفر الله له ذنبه، وكتب له ثواب عتق رقبة من ولد إسماعيل»: فضائل الأشهر الثلاثة ص ٩٦، وسائل الشيعة ج ١٠ ص ٣١٦.

٥٣. دعائم الإسلام ج ١ ص ٣٤٣، مستدرك الوسائل ج ١١ ص ٢١، مسند أحمد بن حنبل ج ٥ ص ٣١٤، الدر المنشور ج ١ ص ٢٤٥.

٥٤. أمير المؤمنين عليه السلام: «كتب الله الجهاد على الرجال والنساء، فجهاد الرجل بذلك ماله ونفسه حتى يُقتل في سبيل الله، وجهاد المرأة أن تصبر على ما ترى من أذى زوجها وغيرته». وفي حديث آخر: «جهاد المرأة حسن التبعل...»: الكافي ج ٥ ص ٩، كتاب من لا يحضره الفقيه ج ٣ ص ٤٣٩؛ رسول الله صلوات الله عليه وسلم: «الحجّ جهاد كلّ ضعيف، وجهاد المرأة حسن التبعل»: الخصال ص ٦٢، كشف الخفاء ج ١ ص ٣٥، لسان الميزان ج ١ ص ١٦٨.

٥٥. الإمام الباقر عليه السلام: «لا ينبغي لامرأة أن تعطل نفسها من الحلي، ولو ان تعانق في رقبتها فلادة»: دعائم الإسلام ج ٢ ص ١٦٣.

٥٦. الإمام الصادق عليه السلام: «خير نسائكم الطيبة الريح...»: الكافي ج ٥ ص ٣٢٥، تهذيب الأحكام ج ٧ ص ٤٠٢، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٣٠.

٥٧. الإمام الصادق عليه السلام: «جاءت امرأة إلى رسول الله صلوات الله عليه وسلم فقالت: يا رسول الله، ما حق الزوجة على المرأة؟ عليها أن تتطيب بأطيب طيبها، وتلبس أحسن ثيابها، وتتزين بأحسن زينتها، وتعرض نفسها عليه غداة وعشية...»: الكافي ج ٥ ص ٥٠٨.

٥٨. الإمام الصادق عليه السلام: «أيما امرأة تطيبت لغير زوجها لم يتقبل منها صلاة...»: الكافي ج ٥ ص ٥٠٧؛ رسول الله صلوات الله عليه وسلم: «أيما امرأة تتطيب ثم خرجت من بيتها فهي تُلعن حتى ترجع إلى بيتها متى رجعت»: ثواب الأعمال ص ٢٥٩، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٢٢١، بحار الأنوار ج ١٠٠ ص ٢٥٥.

٥٩. قال عليه السلام: «ثلاث من النساء يرفع الله عنهن عذاب القبر ويكون محشرهن مع فاطمة بنت محمد صلوات الله عليه وسلم، امرأة صبرت على غيرة زوجها، وامرأة صبرت على سوء خلق زوجها... يعطي الله كل واحدة منهن ثواب ألف شهيد، ويكتب لكل واحدة منهن ثواب عبادة سنة»: وسائل الشيعة ج ٢١ ص ٢٨٥، جامع أحاديث الشيعة ج ٢١ ص ٢٥٦.

٦٠. الإمام الصادق عليه السلام: «إِنَّ لِلْقَبِيرِ كَلَامًا فِي كُلِّ يَوْمٍ، يَقُولُ: أَنَا بَيْتُ الْغَرْبَةِ، أَنَا بَيْتُ الْوَحْشَةِ، أَنَا بَيْتُ الدُّودِ، أَنَا رُوضَةُ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، أَوْ حَفْرَةُ مِنْ حَفَرِ النَّارِ»: الكافي ج ٣ ص ٢٤٢، بحار الأنوار ج ٦ ص ٢٦٧.
٦١. الإمام الباقر عليه السلام: «... وَلَا شَفِيعٌ لِلمرأةِ أَنْجَحَ عِنْدِ رَبِّهَا مِنْ رَضَا زَوْجَهَا، وَلَمَّا ماتَتْ فاطِمَةُ عليها السلام، قَامَ عَلَيْهَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام وَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي راضٍ عَنْ ابْنَتِكَ، اللَّهُمَّ إِنَّهَا قَدْ أَوْحَشَتْ فَانِسَهَا، اللَّهُمَّ إِنَّهَا قَدْ هَاجَرَتْ فَصَلَّهَا...»: الخصال ص ٥٨٨، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٢٢٢، بحار الأنوار ج ٧٨ ص ٣٤٥.
٦٢. الإمام الصادق عليه السلام: «... لَا تَزورُونَ خَيْرًا مِنْ أَنْ تَزورُوهُنَّ. قَالَ: قَطَعَتْ ظَهْرِيَّ، قَالَ: تَالَّهِ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَنْهَبَ إِلَى قَبْرِ أَيِّهِ كَيْيَاً حَزِينًا وَتَأْتُونَهُ أَنْتُمْ بِالسَّفَرِ، كَلَّا حَتَّى تَأْتُونَهُ شَعْنَا غَبَرًا»: كامل الزيارات ص ٢٥٠، المزار لابن المشهدى ص ٣٩٦، بحار الأنوار ج ٩٨ ص ١٤١.
٦٣. قالت أم سلمة: «يا رسول الله ذهب الرجال بكل الخير، فأي شيء للنساء المساكين؟ فقال عليه السلام: بلى، إذا حملت المرأة كانت بمنزلة الصائم... فإذا فرغت من رضاعه ضرب ملك كريم على جنبيها وقال: استأنفي العمل فقد غفر لك»: وسائل الشيعة ج ٢١ ص ٤٥١.
٦٤. قال عليه السلام: «ما من امرأة تسقي زوجها شربة من ماء، إلا كان خيراً لها من عبادة سنة صيام نهاراً وقيام ليلاً»: وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ١٧٢، جامع أحاديث الشيعة ج ٢٠ ص ٢٣٥.
٦٥. برای اطلاع از آثار گناهان مراجعه کنید به: وسائل الشيعة، ج ١٦، ص ٤٥، بحار الأنوار، ج ٧٣، ص ٣٠٤.
٦٦. قال عليه السلام: «ما من امرأة تسقي زوجها شربة من ماء، إلا كان خيراً لها من عبادة سنة... غفر لها ستين خطيئة»: وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ١٧٢، جامع أحاديث الشيعة ج ٢٠ ص ٢٣٥.
٦٧. مراجعه کنید به: «زنان ونوسی ومردان مریخی»، نوشته: جان گری، ترجمه بهمن ربیعی، انتشارات خوش، تهران، ۱۳۷۸.
٦٨. الإمام الصادق عليه السلام: «خَبِيرُ نِسَائِكُمُ الَّتِي إِذَا خَلَعَتْ مَعَ زَوْجِهَا خَلَعَتْ لَهُ درعُ الْحَيَاةِ، وَإِذَا لَبَسَتْ مَعَهُ درعَ الْحَيَاةِ»: الكافي ج ٥ ص ٣٢٤، وسائل الشيعة ج ٢٠ ص ٢٩.
٦٩. رسول الله صلوات الله عليه وآله وسلامه: «العفيفة في فرجها، الغلمة على زوجها...»: النواذر للراوندي ص ١١٦، بحار الأنوار ج ١٠٠ ص ٢٣٧.

منابع

- ١ . أسد الغابة، ابن الأثير، (٦٣٠ق)، دار الكتاب العربي، بيروت.
- ٢ . الإصلة، ابن حجر، (٨٥٢ق)، تحقيق: الشیخ عادل أحمد عبد الموجود والشیخ علي محمد معوض، الطبعة الأولى، ١٤١٥ق، دار الكتب العلمية، بيروت.
- ٣ . إعلام الورى بأعلام الهدى، الشیخ الطبری، (٤٨٥ق)، مؤسسة آل البيت للإحياء للتراث، الطبعة الأولى، ١٤١٧ق، قم.
- ٤ . إقبال الأعمال، السيد ابن طاووس، (٦٦٤ق)، تحقيق: جواد القبومي الإصفهانی، الطبعة الأولى، مكتب الإعلام الإسلامي، قم.
- ٥ . الأمالي، الشیخ الصدوق، (٢٨١ق)، الطبعة الأولى، ١٤١٧ق، مؤسسة البعلة، قم.
- ٦ . الأمالی، الشیخ الطوسي، (٤٦٠ق)، الطبعة الأولى، (١٤١٤ق)، دار الثقافة للطباعة والنشر والتوزيع، قم.
- ٧ . بحار الأنوار، العلامة المجلسی، (١١١ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠٣ق، دار إحياء التراث العربي، بيروت.
- ٨ . البداية والنهاية، ابن كثير، (٧٧٤ق)، تحقيق: علي شيري، الطبعة الأولى، ١٤٠٨ق، دار إحياء التراث العربي، بيروت.
- ٩ . بشارۃ المصطفی، محمد بن علي الطبری، (٥٢٥ق)، تحقيق: جواد القبومي، الطبعة الأولى، ١٤٢٠ق، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.
- ١٠ . تاج العروس، الزبيدي، (٢٠٥ق)، تحقيق علي شيري، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت.
- ١١ . تاريخ بغداد، الخطيب البغدادي، (٤٦٣ق)، تحقيق مصطفی عبد القادر عطاء، الطبعة الأولى، دار الكتب العلمية، بيروت.
- ١٢ . تحف العقول، ابن شعبة الحراني، (القرن الرابع) تحقيق: علي أكبر الغفاری، الطبعة الثانية، ١٤٠٤ق، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.
- ١٣ . تحفة الأحوذی، السمارکفوري، (١٢٨٢ق)، الطبعة الأولى، ١٤١٠ق، دار الكتب العلمية، بيروت.
- ١٤ . تفسیر العیاشی، محمد بن مسعود العیاشی، (٣٢٠ق)، تحقيق: الحاج السيد هاشم الرسولی المحلاّتی، مكتبة العلیمة الإسلامية، طهران.
- ١٥ . تهذیب الأحكام، الشیخ الطوسي، (٤٦٠ق)، تحقيق وتعليق: السيد حسن الموسوی، الطبعة الثالثة، ١٣٦٤ش، دار الكتب الإسلامية، طهران.

١٦. تهذيب التهذيب، ابن حجر، (٨٢٥ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠٤ق، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت.
١٧. تهذيب الكمال، جمال الدين يوسف المزي، (٧٢٤ق)، تحقيق الدكتور بشار عواد معروف، الطبعة الرابعة، مؤسسة الرسالة، بيروت.
١٨. الثقات، ابن حبان (٣٥٤ق)، الطبعة الأولى، ١٣٩٣ق، مجلس دائرة المعارف بجدر آباد، مؤسسة الكتب الثقافية، هند.
١٩. ثواب الأعمال، الشيخ الصدوق، (٣٨١ق)، الطبعة الثانية، ١٣٦٨ش، منشورات الشريفي الرضي، قم.
٢٠. جامع أحاديث الشيعة، السيد البروجردي، (١٣٨٣ق)، الطبعة العلمية، قم.
٢١. جامع الرواية، محمد علي الأردبيلي (١١٠١ق)، مكتبة المحدثي.
٢٢. جامع السعادات، محمد مهدي التراقي (١٢٠٩)، تحقيق السيد محمد كلاتر، دار النعمان للطباعة والنشر، نجف.
٢٣. الجامع الصغير، جلال الدين السيوطي، (٩١١ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠١ق، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت.
٢٤. الحدائق الناضرة، المحقق البحرياني، (١٨٦ق)، تحقيق وتعليق وإشراف: محمد قمي الإيرلناني، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.
٢٥. الخصال، الشيخ الصدوق، (٣٨١ق)، تصحيح وتعليق: علي أكبر الغفاري، منشورات جماعة المدرسين في الحوزة العلمية، قم.
٢٦. الدر المنشور، جلال الدين السيوطي، (٩١١ق)، دار المعرفة للطباعة والنشر، بيروت.
٢٧. الدر النظيم، ابن حاتم العاملية، (٦٦٤ق)، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.
٢٨. دستور معالم الحكم، ابن سالمة، (٤٥٤ق)، مكتبة المفيد، قم.
٢٩. دعائم الإسلام، القاضي النعمان المغربي، (٣٦٣ق)، تحقيق: آصف بن علي أصغر فيضي، مؤسسة آل البيت بالأسفية، عن طبعة دار المعارف في القاهرة.
٣٠. الدعوات، قطب الدين الرواندي، (٥٧٣ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠٧ق، مدرسة الإمام المهدى، قم.
٣١. الدبياج على مسلم، جلال الدين السيوطي، (٩١١ق)، الطبعة الأولى، ١٤١٦ق، دار ابن عقان للنشر والتوزيع، المملكة العربية السعودية.
٣٢. رجال ابن داود، ابن داود الحلي، (٧٤٠ق)، تحقيق: السيد محمد بحر العلوم، الطبعة الأولى، منشورات الرضي، قم.
٣٣. رجال الطوسي، الشيخ الطوسي، (٤٦٠ق)، تحقيق: جواد القمي الإصفهاني، الطبعة الأولى، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.
٣٤. روضة الوعاظين، الفتاوى الشابوري، (٥٠٨ق)، تحقيق: محمد مهدي الخرسان، منشورات الشريفي الرضي، قم.
٣٥. سنن ابن ماجة، محمد بن يزيد القزويني (٢٧٣ق) تحقيق محمد فؤاد عبد الباقى، دار الفكر، بيروت.
٣٦. سنن أبي داود، ابن الأشعث السجستانى، (٢٧٥ق)، تحقيق وتعليق: سعيد محمد اللحام، الطبعة الأولى، ١٤١٠ق، دار الفكر

- للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت.
- ٣٧ . سنن الترمذى، الترمذى، (٢٧٩ق)، تحقيق وتصحيح: عبد الرحمن محمد عثمان، الطبعة الثانية، ١٤٠٣ق، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت.
- ٣٨ . السنن الكبرى، البهيفي، (٤٥٨ق)، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت.
- ٣٩ . شرح نهج البلاغة، ابن أبي الحميد، (٦٥٦ق)، تحقيق: محمد أبو الفضل إبراهيم، مؤسسة مطبوعاتي إسماعيليان، قم بالآسف، عن طبعة دار إحياء الكتب العربية.
- ٤٠ . صحيح البخاري، البخاري، (٢٥٦ق)، دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع بالآسف، عن طبعة دار الطباعة العامرة بإستانبول.
- ٤١ . صحيح مسلم، مسلم النيسابوري، (٢٦١ق)، دار الفكر، بيروت، لبنان، طبعة مصححة مقابلة على عدّة مخطوطات ونسخ معتمدة.
- ٤٢ . صفات الشيعة، الشيخ الصدوق، (٣٨١ق)، انتشارات عابدي، تهران.
- ٤٣ . الطبقات الكبرى، محمد بن سعد، (٢٣٠ق)، دار صادر، بيروت.
- ٤٤ . عمدة القاري، العيني، (٨٥٥ق)، بيروت، دار إحياء التراث العربي.
- ٤٥ . عيون أخبار الرضا^{عليه السلام}، الشيخ الصدوق، (٣٨١ق)، تصحيح وتعليق وتقديم: الشيخ حسين الأعجمي، ١٤٠٤ق، مؤسسة الأعلمى للمطبوعات، بيروت.
- ٤٦ . الغدير، الشيخ الأميني، (١٣٩٢ق)، الطبعة الرابعة، ١٣٩٧ق، دار الكتب العربي، بيروت.
- ٤٧ . فتح الباري، ابن حجر، (٨٥٢ق)، الطبعة الثانية، دار المعرفة للطباعة والنشر، بيروت.
- ٤٨ . فصول المهمة في أصول الأئمة، الحر العاملي، (١١٠٤ق)، تحقيق محمد القائيني، الطبعة الأولى، ١٤١٨ق، مؤسسة إسلامي إمام رضا^{عليه السلام}.
- ٤٩ . فضائل الأشهر الثلاثة، الشيخ الصدوق، (٣٨١ق)، تحقيق: غلامرضا عرفانيان، الطبعة الثانية.
- ٥٠ . فقه الرضا، علي بن بابويه، (٣٢٩ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠٦ق، مؤسسة آل البيت^{عليها السلام} لإحياء التراث، قم.
- ٥١ . القاموس المعheet، الفيروزآبادي، (٨١٧ق)، الطبعة الأولى.
- ٥٢ . قرب الإسناد، الجميري الفتحي، (٣٠٠ق)، مؤسسة آل البيت^{عليها السلام} لإحياء التراث، قم.
- ٥٣ . الكافي، الشيخ الكيلاني، (٣٢٩ق)، تصحيح وتعليق: علي أكبر الغفاري، الطبعة الخامسة، دار الكتب الإسلامية، طهران.
- ٥٤ . كامل الزيارات، جعفر بن محمد بن قولويه، (٣٦٧ق)، الطبعة الأولى، ١٤١٧ق، مؤسسة نشر الفقاهة.
- ٥٥ . كمال الدين وتمام النعمة، الشيخ الصدوق، (٣٨١ق)، تصحيح وتعليق: علي أكبر الغفاري، ١٤٠٥ق، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.

٥٦. كنز العمال، المتنبي الهندي، (٩٧٥ق)، ضبط وتفسير: الشيخ بكري حياني، تصحيح وفهرسة: الشيخ صفوة السقا، ١٤٠٩ق، مؤسسة الرسالة، بيروت.
٥٧. لسان العرب، ابن منظور، (٧٦١ق)، الطبعة الأولى، نشر أدب الحوزة، قم.
٥٨. مجمع البحرين، الشيخ الطريحي، (١٠٨٥ق)، تحقيق: السيد أحمد الحسيني، الطبعة الثانية، ١٤٠٨ق، مكتب النشر الثقافة الإسلامية.
٥٩. مجمع الروايد، الهيثمي، (٨٠٧ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠٨ق، دار الكتب العلمية، بيروت.
٦٠. المحاسن، أحمد بن محمد بن خالد البرقي، (٢٧٤ق)، تحقيق: سيد جلال الحسيني، دار الكتب الإسلامية، طهران.
٦١. العزار، محمد بن المشهدى، (٦١٠ق)، تحقيق: جواد القيومي، الطبعة الأولى، ١٤١٩ق، نشر القيوم، قم.
٦٢. المستدرك، الحكم التيسابوري، (٤٥٠ق)، إشراف: يوسف عبد الرحمن المرعشلي، طبعة مزيدة بفهرس الأحاديث الشريفة.
٦٣. مستدرك الوسائل، الميرزا التورى، (٣٢٠ق)، الطبعة الأولى، ١٤٠٨ق، مؤسسة آل البيت للطباعة والتوزيع.
٦٤. مستطرفات السرائر، ابن إدريس الحلّي، (٥٩٨ق)، الطبعة الثانية، ١٤١١ق، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين بقم.
٦٥. مستند أبي يعلى، أبو يعلى الموصلى، (٣٠٧ق)، تحقيق حسين سليم أسد، دار المأمون للتراث.
٦٦. مستند أحمد، أحمد بن حنبل، (٢٤١ق)، دار صادر، بيروت.
٦٧. مستند الشهاب، ابن سلامة، (٤٥٤ق)، تحقيق: حمدي عبد المجيد السلفي، الطبعة الأولى، مؤسسة الرسالة، بيروت.
٦٨. المعجم الأوسط، سليمان بن أحمد الطبراني، (٣٦٠ق)، الطبعة الأولى، ١٤١٥ق، دار الحرمين للطباعة والنشر والتوزيع.
٦٩. المعجم الكبير، الطبراني، (٣٦٠ق)، تحقيق حمدي السلفي، دار إحياء التراث العربي، بيروت لبنان.
٧٠. معجم رجال الحديث، السيد الخوئي، (٤١١ق)، الطبعة الخامسة، ٤١٣ق، طبعة منتحة ومزيدة.
٧١. مكارم الأخلاق، الشيخ الطرسى (٥٤٨ق) الطبعة السادسة، منشورات الشريف الرضي، قم.
٧٢. كتاب من لا يحضره الفقيه، الشيخ الصدوقي، (٣٨١ق)، تصحيح وتعليق: علي أكبر الغفارى، الطبعة الثانية، مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسين، قم.
٧٣. ميزان الحكمة، محمد الريشهري، تحقيق دار الحديث، الطبعة الأولى، دار الحديث.
٧٤. نصب الراية، كمال الدين الرياعي (٧٦٢ق)، تحقيق أيمان صالح شعبان، دار الحديث القاهرة، مصر.
٧٥. نقد الرجال، التفرشى (القرن الحادى عشر)، الطبعة الأولى، ١٤١٨ق، مؤسسة آل البيت للإحياء التراث.
٧٦. نوادر الرواندى، فضل الله الرواندى، (٥٧١ق)، تحقيق سعيد رضا على عسكري، الطبعة الأولى، دار الحديث، قم.
٧٧. نهج البلاغة، شرح: الشيخ محمد عبده، الطبعة الأولى، ١٤١٢ق، دار النحائر، قم.
٧٨. وسائل الشيعة، الشيخ الحر العالمى، (١١٠٤)، الطبعة الثانية، ١٤١٤ق، مؤسسة آل البيت للإحياء التراث، قم.

بیوگرافی مؤلف

دکتر مهدی خدامیان آرانی به سال ۱۳۵۳ در شهرستان آران و بیدگل اصفهان دیده به جهان گشود. وی در سال ۱۳۶۸ وارد حوزه علمیه کاشان شد و در سال ۱۳۷۲ در دانشگاه علامه طباطبائی تهران در رشته ادبیات عرب مشغول به تحصیل گردید.

ایشان در سال ۱۳۷۶ به شهر قم هجرت نمود و دروس حوزه را تا مقطع خارج فقه و اصول ادامه داد و مدرک سطح چهار حوزه علمیه قم (دکترا فقه و اصول) را أخذ نمود. موفقیت وی در کسب مقام اول مسابقه جهانی کتاب رضوی بیروت در تاریخ ۸/۸/۸۸ مایه خوشحالی هموطنانش گردید و اولین بار بود که یک ایرانی توانست در این مسابقات، مقام اول را کسب نماید.

بازسازی مجموعه هشت کتاب از کتب رجالی شیعه از دیگر فعالیت‌های پژوهشی این استاد است که فهراس الشیعه نام دارد، این کتاب ارزشمند در اولین دوره جایزه شهاب، چهاردهمین دوره کتاب فصل و یازدهمین همایش حامیان نسخ خطی به رتبه برتر دست یافته است و در سال ۱۳۹۰ به عنوان اثر برگزیده سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه انتخاب شد.

دکتر خدامیان هرگز جوانان این مرز و بوم را فراموش نکرد و در کنار فعالیت‌های علمی، برای آنها نیز قلم زد. او تاکنون بیش از ۷۰ کتاب فارسی نوشته است که بیشتر آنها جوايز مهمی در جشنواره‌های مختلف کسب نموده است. قلم روان، بیان جذاب و همراه بودن با مستندات تاریخی - حدیثی از مهمترین ویژگی این آثار می‌باشد.

آثار فارسی ایشان با عنوان «مجموعه اندیشه سبز» به بیان زیبایی‌های مکتب شیعه می‌پردازد و تلاش می‌کند تا جوانان را با آموزه‌های دینی بیشتر آشنا نماید. این مجموعه با همت اشارات وثوق به زیور طبع آراسته شده است.

فهرست کتب نویسنده

کتب چاپ شده تا بهار ۱۳۹۳

۱. همسر دوست داشتنی. (خانواده)
۲. داستان ظهور. (امام زمان ع)
۳. قصه مراج. (سفر آسمانی پیامبر ص)
۴. در آغوش خدا. (زیبایی مرگ)
۵. لطفاً لبخند. (شادمانی، نشاط)
۶. با من تماس بگیرید. (آداب دعا)
۷. در اوج غربت. (شهادت مسلم بن عقیل)
۸. نوای کاروان. (حمسه کربلا)
۹. راه آسمان. (حمسه کربلا)
۱۰. دریای عطش. (حمسه کربلا)
۱۱. شب رویایی. (حمسه کربلا)
۱۲. پروانه‌های عاشق. (حمسه کربلا)
۱۳. طوفان سرخ. (حمسه کربلا)
۱۴. شکوه بازگشت. (حمسه کربلا)
۱۵. در قصر تنها‌یی. (امام حسن ع)
۱۶. هفت شهر عشق. (حمسه کربلا)
۱۷. فریاد مهتاب. (حضرت فاطمه س)
۱۸. آسمانی ترین عشق. (فضیلت شیعه)
۱۹. بهشت فراموش شده. (پدر و مادر)

٢٠. فقط به خاطر تو. (اخلاص در عمل)
٢١. راز خوشنودی خدا. (کمک به دیگران)
٢٢. چرا باید فکر کنیم. (ارزش فکر)
٢٣. خدای قلب من. (مناجات، دعا)
٢٤. به باغ خدا برویم. (فضیلت مسجد)
٢٥. راز شکر گزاری. (آثار شکر نعمت‌ها)
٢٦. حقیقت دوازدهم. (ولادت امام زمان ع)
٢٧. لذت دیدار ماه. (زيارت امام رضا ع)
٢٨. سرزمین یاس. (فدر، فاطمه ع)
٢٩. آخرین عروس. (نرجس ع، ولادت امام زمان ع)
٣٠. بانوی چشمها. (خدیجه ع، همسر پیامبر)
٣١. سکوت آفتاب. (شهادت امام علی ع)
٣٢. آرزوی سوم. (جنگ خندق)
٣٣. یک سبد آسمان. (چهل آیه قرآن)
٣٤. فانوس اول. (اولین شهید ولايت)
٣٥. مهاجر بهشت. (پیامبر اسلام)
٣٦. روی دست آسمان. (غدیر، امام علی ع)
٣٧. گمگشته دل. (امام زمان ع)
٣٨. سمت سپیده. (ارزش علم)
٣٩. تا خدا راهی نیست. (٤٠ سخن خدا)
٤٠. خدای خوبی‌ها. (توحید، خداشناسی)
٤١. با من مهربان باش. (مناجات، دعا)
٤٢. نرdban آبی. (امام‌شناسی، زيارت جامعه)
٤٣. معجزه دست دادن. (روابط اجتماعی)

٤٤. سلام بر خورشید. (امام حسین ع)
٤٥. راهی به دریا. (امام زمان ع، زیارت آلیس)
٤٦. روشنی مهتاب. (شهادت حضرت زهرا ع)
٤٧. صبح ساحل. (امام صادق ع)
٤٨. الماس هستی. (غدیر، امام علی ع)
٤٩. حوادث فاطمیه (حضرت فاطمه ع)
٥٠. تشنۀ تر از آب (حضرت عباس ع)
- ٥١-٦٤. تفسیر باران (تفسیر قرآن در ١٤ جلد)

* كتب عربي

٦٥. تحقيق «فهرست سعد». ٦٦. تحقيق «فهرست الحميري». ٦٧. تحقيق «فهرست حميد».
٦٨. تحقيق «فهرست ابن بطة». ٦٩. تحقيق «فهرست ابن الوليد». ٧٠. تحقيق «فهرست ابن قولویه». ٧١. تحقيق «فهرست الصدوق». ٧٢. تحقيق «فهرست ابن عبدون». ٧٣. صرخة النور. ٧٤. إلى الرفيق الأعلى. ٧٥. تحقيق آداب أمير المؤمنین ع. ٧٦. الصحيح في فضل الزيارة الرضوية. ٧٧. الصحيح في البكاء الحسيني. ٧٨. الصحيح في فضل الزيارة الحسينية. ٧٩. الصحيح في كشف بيت فاطمه ع.

* * *

جهت خرید کتب فارسی مؤلف با «نشر و ثوق» تماس بگیرید:

تلفکس: ٠٩١٢٢٥٢٥٨٣٩ - ٠٣٧٧٣٥٧٠٠ همراه: ٠٢٥

جهت کسب اطلاع به سایت

Nabnak.ir

مراجعه کنید.